

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Nieuwe reeks Het verenigingsleven in de rand

Meise heeft
grootste zonedak
van Vlaanderen

Een knuffelrobot voor
zieke kinderen

Dorpsgezichten (17)
De mooiste villa van
Sint-Genesius-Rode

Schrijnend tekort aan
welzijnsvoorzieningen
in Halle-Vilvoorde

Weinig animo bij migranten voor gemeenteraadsverkiezingen

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober a.s. zullen de niet EU-burgers in de rand zeker het verschil niet maken. Het aantal kiezers dat zich liet registreren, ligt bedenkelijk laag, zoals trouwens in heel Vlaams-Brabant.

TEKST Johan Cuppens | FOTO Patrick De Spiegelaere

Nadat bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2000 de burgers uit de Europese Unie al konden deelnemen aan de stembusgang, komen vanaf dit jaar ook de niet EU-burgers die vijf jaar ononderbroken in België verblijven in aanmerking om deel te nemen aan de verkiezingen. Het thema van het vreemdelingenstemrecht heeft de voorbije jaren voor koortsopstoten gezorgd in de Wetstraat. Er werden diepe wonden ge-

hier springen enkele cijfers in het oog. De percentages in de achttien gemeenten waar RandKrant wordt verspreid, schommelen van 0 (nul) in Machelen tot 38,46% in Linkebeek, terwijl ook Dilbeek met zijn 28,38% opvalt. Ook Asse (12,50%), Beersel (17,39%), Meise (16,6%) Kraainem (10,83%) en Wemmel (11,02%) scoren boven het provinciale gemiddelde. Vooral de resultaten van Asse, Dilbeek en Kraainem springen positief in

tonen. Grimbergen met 5 ingeschrevenen op 290 potentiële kiezers, Tervuren met 3 op 173 en Zaventem met 7 op 382 halen niet eens twee procent. Sint-Genesius-Rode dat van de zes faciliteitengemeenten de meeste (180) potentiële kiezers op zijn grondgebied opvangt, kreeg slechts 11 inwoners over de brug.

Gemakkelijke uitleg

Kortom, ontluisterende resultaten die niet vrolijk stemmen. Politicologen en sociologen zullen het 'fenomeen' de komende maanden zeker nog grondig analyseren. De krantencommentatoren waren alvast vernietigend. En de politici? Bij de regeringspartijen heerste vooral een gegeneerd stilzwijgen. Vlaams minister van Binnenlandse Zaken Marino Keulen maakte zich ervan af met de opmerking dat 'hij alleen kan vaststellen dat de niet EU-burgers geen belangstelling hebben voor de gemeenteraadsverkiezingen'. Een te gemakkelijke uitleg vindt politoloog Jo Buelens van de Vrije Universiteit Brussel. Hij is van oordeel dat de overheid van hoog tot laag veel te weinig heeft gedaan om de niet EU-burgers warm te maken voor die verkiezingen. □

In Vlaams-Brabant hebben zich slechts 663 niet EU-burgers laten registreren op een potentieel van 6.295 kiezers

slagen tussen de politieke partijen en bij de Vlaamse liberalen kwam het zelfs tot een 'koningsdrama'. Kortom, een zwarte bladzijde in het beleid van de federale parase coalitie.

Opmerkelijke verschillen

De definitieve cijfers van het aantal niet EU-burgers die zich hebben laten registreren, ogen uiteindelijk absoluut niet fraai. Amper 17.065 van de 108.617 potentiële allochtone kiezers zijn van plan deel te nemen aan de verkiezingen. Van de ruim een half miljoen Belgische EU-burgers is 20,94 procent geregistreerd; beduidend meer maar evenmin een overtuigende blijk van betrokkenheid bij het gemeentelijke beleid.

Achter de cijfers gaan opmerkelijke verschillen schuil. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (15,66%) en zeker in Wallonië (21,3%) is de animo bij de niet EU-burgers om te gaan stemmen groter dan in Vlaanderen (12,62%). Ook binnen Vlaanderen zijn er uitgesproken verschillen, met Vlaams-Brabant met zijn 10,53% ingeschreven niet EU-burgers als minst betrokken provincie (net voor West-Vlaanderen met 10,83%). In absolute cijfers hebben slechts 663 niet EU-burgers zich in Vlaams-Brabant laten registreren op een potentieel van 6.295 kiezers. En ook

het oog omdat in die gemeenten grote concentraties niet EU-burgers wonen die zich dus wel aangesproken voelen om te participeren in het bestuur. Aan de andere kant van het spectrum zien de zaken er heel beroerd uit voor gemeenten als het al genoemde Machelen waar niemand van de 180 potentiële kiezers zich liet registreren, of Vilvoorde, Zaventem, Grimbergen, Sint-Pieters-Leeuw en Overijse waar tussen de 698 en 221 niet EU-burgers wonen die kennelijk slechts een minimale belangstelling voor het bestuur

Peu d'enthousiasme parmi les immigrés pour le scrutin communal

Selon le politologue Jo Buelens de la Vrije Universiteit Brussel, les autorités publiques n'ont pas fait suffisamment d'efforts pour sensibiliser les non ressortissants européens à l'importance des élections communales du 8 octobre prochain. Seuls 17.065 des 108.617 électeurs allochtones potentiels, soit 15,71%, se sont en effet enregistrés.

De plus, des différences régionales importantes se cachent derrière ces chiffres. Le taux de participation des habitants non européens est nettement plus important en Région de Bruxelles-Capitale (15,66%) et surtout en Wallonie (21,3%) qu'en Flandre (12,62%). Et en Région flamande, les écarts sont tout aussi substantiels. Avec quelque 10,53% de citoyens non européens inscrits, le Brabant flamand s'avère la province la moins intéressée. Il y a aussi des différences remarquables entre les communes de la périphérie. Avec 0% de participation, Machelen se taille le score le plus mauvais, contrairement à Linkebeek et Dilbeek où 38,46% et 28,38% respectivement des électeurs potentiels se sont inscrits.

inhoud

oktober 2006 | nr. 09

04 **Groot tekort aan
welzijnsvoorzieningen
in Halle-Vilvoorde**

05 **Meise heeft grootste
zonnedak van Vlaanderen**

08 **Het verenigingsleven
in de rand (1)**

Speelt het typische communautair klimaat in de rand het verenigingsleven parten, of bouwt het middenveld juist bruggen tussen de verschillende taalgroepen? Deze en tal van andere vragen komen de volgende maanden aan bod in een verhelderende reeks over het verenigingsleven in onze regio. We starten met een algemene schets.

10 **FiguranDten**

Nog 2 maanden en dan gaat hoofdredacteur Hilde Masui van De Bond, het weekblad van de Gezinsbond, met pensioen. Masui ging in 1969 als journalist aan de slag bij het blad van wat toen nog De Bond van Grote en Jonge gezinnen heette. Het was een droom die in vervulling ging, maar ze heeft er wel voor moeten vechten.

12 **Een knuffelrobot
voor zieke kinderen**

22 **Dorpsgezichten (17)**

De Villa Dirickx in Sint-Genesius-Rode heeft alles wat een architecturaal geslaagd huis tot een kunstwerk maakt. De monumentale villa staat al geruime tijd leeg en is dringend aan restauratie toe.

26 **Natuurgebieden in de rand (5)**

Koninklijk groen en ecologisch blauw, de Voervallei in Tervuren

29 **Minimale belangstelling voor
monumentale basiliek**

en ook nog...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 24 Zonder omwegen
- 22 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 32 Gemengde gevoelens

Na twee opeenvolgende slechte evaluaties kunnen leerkrachten voortaan ontslagen worden.

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 152.000 exemplaren ten behoeve van de bewoners van de Vlaamse rand rond Brussel en is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Henry Coenjaarts | **Eindredactie en coördinatie** Petra Goovaerts | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Patrick De Spiegelaere, Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Witherendreef 1, 3090 Jezus-eik/Overijse, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Groot tekort aan welzijnsvoorzieningen in Halle-Vilvoorde

Het tekort in het welzijnsaanbod in Halle-Vilvoorde is niet 'klein of verwaarloosbaar', maar wel 'schrijnend en erg groot'. De achterstand betreft ook niet toevallig één enkele sector, nee, bijna alle sectoren kampen ermee. De provincie Vlaams-Brabant organiseerde eind juni een studiedag over de achterop hinkende voorzieningen in onze regio. RandKrant sprak achteraf met Erik Van den Begin, directeur van de dienst welzijn en huisvesting van de provincie.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Pascal Vigneron

In de diensten voor gezinszorg van Halle-Vilvoorde wordt per inwoner 1,25 uren gepresteerd tegenover 2,27 in het Vlaamse Gewest. De buitenschoolse kinderopvang telt in Halle-Vilvoorde 1,6 plaatsen op 100 kinderen tegenover 3,9 in Vlaanderen en in de bijzondere jeugdbijstand is dat respectie-

velijk 11,1 opvangplaatsen per 10.000 jongeren versus 41,1. De gehandicaptenzorg telt 26,4 plaatsen per 10.000 inwoners tegenover 40,9 in Vlaanderen. Het aantal voltijds werkers in de geestelijke gezondheidszorg bedraagt per 10.000 inwoners respectievelijk 0,71 en 1,26. Schrijnend is ook dat Halle-Vilvoorde, het grootste arrondissement in Vlaanderen na Antwerpen, slechts 1 crisisopvangcentrum telt (in Halle) met 15 bedden. De Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) beschikken in Halle-Vilvoorde over veel minder personeel dan gemiddeld in Vlaanderen.

Doorverwezen naar Brussel

'Het grote gebrek aan welzijnsvoorzieningen in Halle-Vilvoorde is een historisch gegeven omdat hulpvragenden heel lang werden doorverwezen naar Brussel en steden als Ninove, Aalst, Mechelen en Leuven, waardoor er pas laat is gestart met de uitbouw van een eigen net aan voorzieningen', legt Erik Van den Begin uit. 'Als het gaat om gespecialiseerde voorzieningen levert dat geen

Vilvoorde erg groot. Vooral de dichtbevolkte rand rond Brussel telt veel werklozen, lage inkomensgroepen, alleenstaande ouders en hoogbejaarden', benadrukt Erik Van den Begin.

De provincie Vlaams-Brabant nam de afgelopen jaren al diverse initiatieven om de achterstand weg te werken. Zo wordt het crisisopvangcentrum in Halle volledig door haar gefinancierd. In sectoren zoals de gehandicaptenzorg en de buitenschoolse kinderopvang zorgt ze voor een aanvullende subsidie en ook vernieuwende initiatieven worden gesteund. 'De provincie is daarnaast de motor in het overleg tussen lokale besturen en welzijnsvoorzieningen over de noden in de regio en het aanpakken van de problemen bij de hogere overheden. We ondersteunen de lokale besturen ook in het uitstippen van een lokaal beleid. Voor het opstellen van de lokale sociale beleidsplannen hebben we onder meer per regio een omgevingsanalyse gemaakt', stipt Van den Begin aan. Op de website van de provincie vind je hierover alle informatie.

Kleine inhaalbeweging

'We overleggen regelmatig met Vlaams minister van Welzijn Vervotte over het probleem van de achterstand in het welzijnsaanbod van Halle-Vilvoorde. Men is bereid om die analyse verder te maken en naar oplossingen te zoeken, maar in enkele sectoren is er nog maar weinig perspectief op verbetering', vindt Van den Begin. Tijdens de studiedag eind juni bleek alvast dat Vlaanderen in Halle-Vilvoorde een kleine inhaalbeweging belooft voor het personeelstekort in de CAW's. Ook voor de diensten voor gezinszorg is een uitbreiding van het aantal uren beloofd. In

De behoefte aan welzijnsvoorzieningen is ook in een rijke regio als Halle-Vilvoorde erg groot

onoverkomelijke problemen op, ook al is het aantal Nederlandstalige instellingen in Brussel beperkt. Een aantal voorzieningen zoals kinderopvang, gezinsopvang, thuisbegeleiding en dergelijke moeten evenwel dicht bij de burger worden georganiseerd en ook hier kampt Halle-Vilvoorde met een zware achterstand. De behoefte aan welzijnsvoorzieningen is ook in een rijke regio als Halle-

de bijzondere jeugdzorg en kinderopvang is sprake van een globale uitbreiding van het aantal plaatsen in Vlaanderen, maar niet van een inhaalbeweging voor regio's met een achterstand. □

Info

l www.vlaamsbrabant.be/welzijn

Eind augustus werd op het dak van een pand van Dexia Insurance Belgium (DIB) langs de A12 in Meise de grootste installatie van zonnepanelen in ons land in gebruik genomen.

TEKST Luc Vanheerentals

FOTO Marc Vanderslagmolen – Dexia Group

'Duurzame energie is niet alleen goed voor het milieu, maar ook voor de portemonnee', aldus Els Van Weert (midden op foto) tijdens de inhuldiging van het zonnedak

Meise heeft grootste zonnedak van Vlaanderen

De 330 fotovoltaïsche panelen – goed voor een totale oppervlakte van 458 m² – hebben bij ideale en maximale zoninstraling een piekvermogen van bijna 60 kWp, 10 eenheden meer dan een installatie uit Herk-de-Stad die tot dusver de grootste was. De verwachte opbrengst bedraagt 42.800 kWh/jaar, wat overeenkomt met het elektriciteitsverbruik van 12 gezinnen. De opgewekte elektriciteit wordt gebruikt voor de energiebehoeften in het gebouw zelf. Het overschot wordt automatisch geleverd aan het elektriciteitsnet.

Goed voor de portemonnee

'Dat een grote financiële instelling als Dexia beslist om in zonne-energie te investeren, toont aan dat duurzame energie niet alleen goed is voor het milieu, maar ook voor de portemonnee', zei staatssecretaris voor duurzame ontwikkeling Els Van Weert tijdens de inhuldiging. Dit wordt bevestigd bij Dexia Insurance Belgium, de verzekeringspool van Dexia. Volgens woordvoerder Stephane Cuypers vergde het project een investering van 300.000 euro. Het bedrag zal echter al over zeven jaar zijn terugverdiend. 'We besparen van dan af niet alleen op het energieverbruik, maar puren ook nog inkomsten uit de groenestroomcertificaten die 20 jaar lang gegarandeerd zijn.' De *return on investment* van dit project wordt geraamd op 18 procent.

Dat Dexia Insurance Belgium voor dit pand in Meise koos om er zoveel zonnepanelen op te plaatsen, heeft te maken met de grotere dakoppervlakte die hier beschikbaar was

en eveneens met het feit dat er sowieso renovatiewerken zouden worden uitgevoerd. Het pand biedt onderdak aan een opslagplaats voor archief- en promotiemateriaal waar vijf mensen werken. 'Met dit project zijn we op ecologisch vlak niet aan ons proefstuk toe. In Melle bijvoorbeeld werd een ander DIB-gebouw gerenoveerd met allerlei milieuvriendelijke spijttechnologieën. We willen via dergelijke langetermijninvesteringen zoveel mogelijk duurzaam te werk gaan en op die manier een bijdrage leveren aan een leefbare wereld', aldus Cuypers.

Zonnepanelen steeds meer in trek

De forse investering van Dexia in Meise is exemplarisch voor de hausse die de investeringen in fotovoltaïsche zonnepanelen momenteel doormaakt in Vlaanderen. In de Europese Unie bekleedde België eind 2005 met een geïnstalleerd vermogen van 1.765 kWp een schamele 14de plaats. In Duitsland, de EU-koploper, is dat liefst 1.000 keer zoveel. Van de 15 voormalige lidstaten van de EU doet alleen Ierland het nog slechter (300 kWp) dan België. Alles wijst er echter op dat de investeringen in Vlaanderen sinds begin dit jaar verveelvoudigd zijn en dit heeft volgens Jo Neyens van ODE Vlaanderen (Organisatie voor Duurzame Energie) uit Leuven alles te maken met de veel interessantere subsidiereglementering die in Vlaanderen sinds begin 2006 van kracht is geworden.

'Het Vlaamse Gewest verminderde weliswaar de investeringssubsidies, maar de tussentijdse besparingen voor groenestroomcertificaten

verdreenvoudigden van 15 tot 45 cent/kWh. Voor elke 1.000 kWh uit zonne-energie moet de netbeheerder ook 20 jaar lang 450 euro betalen. Daarnaast zijn er nog diverse steunmaatregelen. Voor bedrijven gaat het om een vergoeding via terugdraaiende meters voor de elektriciteit die men aan het net levert, de Vlaamse ecologiepremie en fiscale voordelen zoals investeringsaftrek', aldus Neyens. Dit alles maakt dat investering in efficiënte systemen heel interessant is geworden en de installatie gemiddeld op 10 jaar is terugbetaald. Het bedrijf Izen uit Lille dat de zonnepanelen in Meise installeerde biedt overigens 10 jaar lang een opbrengstgarantie in geval van pannes. □

Meise has the largest solar roof in Flanders

The largest solar panel system in Belgium was brought into service in late August. The system has been established on the roof of a Dexia Insurance Belgium (DIB) building along the A12 in Meise. Covering a total surface area of 458 m², the 330 photovoltaic panels are expected to produce 42,800 kWh/year, which is equal to the energy requirements of 12 families. The electricity generated is used for the building's own power requirements, while any surplus power is automatically fed into the electricity grid.

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Alleen Nederlands op school

MERCHTEM, Vanaf dit schooljaar mag er in de gemeentescholen van Merchtem uitsluitend Nederlands gesproken worden. De gemeenteraad heeft unaniem goedgekeurd dat de vier gemeentescholen deze verplichting opnemen in hun schoolreglement. Vooral in de twee gemeentelijke basisscholen wil men zo problemen vermijden. Er lopen daar zo'n dertig anderstalige leerlingen school op een totaal van vierhonderd. 'De maatregel komt er op vraag van de directies en is volgens mij maar logisch ook', zegt burgemeester Eddie De Block. 'Wij zorgen er met onze extra taalcrachten voor dat anderstalige kinderen zo snel mogelijk het Nederlands onder de knie krijgen. Wij verwachten in ruil ook een kleine inspanning van hun kant. Om hun integratie beter te laten verlopen, willen we dat ze binnen de schoolmuren Nederlands spreken. Als anderstaligen op school gaan samenklitten en hun moedertaal spreken, krijg je Franse, Marokkaanse of Turkse getto's en dat willen we vermijden.' De nieuwe taalregel geldt trouwens ook voor de ouders van anderstalige kinderen. 'Ouders die het Nederlands niet machtig zijn en naar de oudercontacten willen komen, kunnen hun kinderen gewoon meebrengen.' Vooral in de krant *Le Soir* werd furieus gereageerd op de beslissing van de Merchtemse gemeenteraad. Uit peilingen van de *VRT* en de krant *De Standaard* met respectievelijk 4.800 en 2.200 deelnemers, bleek dan weer dat een overgrote meerderheid van de Vlamingen – ruim 80 procent – achter de maatregel staat.

Verwarring over geluidshinder

ZAVENTEM, Het aantal omwonenden van de Zaventemse luchthaven dat veel last heeft van lawaai, is verminderd. Dat blijkt althans uit een jaarlijks rapport van de universiteit van Leuven in opdracht van luchthavenuitbater BIAC. Maar volgens een andere, nieuwe berekeningswijze is het aantal zwaar gehinderden net gestegen. Alles hangt blijkbaar af van de methode die gebruikt wordt om de hinder te meten. Met andere woorden: beide kampen zullen in de cijfers de bevestiging van hun gelijk kunnen vinden. De verwarrende cijfers zijn het gevolg van de nieuwe normen in de Vlaamse Milieuwetgeving. Die normen verplichten BIAC namelijk om een nieuwe methode te gebruiken en de avondvluchten tussen 19.00 uur en 23.00 uur zwaarder te la-

ten wegen in de berekening. Volgens de 'oude' methode is het aantal zwaar gehinderden gedaald van 8.062 in 2004 tot 7.689 in 2005. Maar volgens de nieuwe berekeningsmethode bedraagt het aantal potentieel zwaar gehinderden 11.948, waarvan de meeste in Machelen-Diegem, Zaventem en Evere wonen. Tegelijkertijd is het aantal mensen dat 's nachts twintig keer of meer af te rekenen krijgt met 70 decibel – het geluid van een stofzuiger – fors gestegen. In 2004 waren het er 1.281, in 2005 4.795, bijna vier keer zoveel. Het aantal nachtvluchten steeg vorig jaar licht, van 23.106 in 2004, naar 24.568 in 2005. Het wettelijke plafond van 25.000 nachtvluchten is dus bijna bereikt.

TD

Chips in de bibliotheek

DILBEEK, De Dilbeekse bibliotheek De Wolfspuit is sinds kort de eerste volledig geautomatiseerde bib in Vlaams-Brabant. De Wolfspuit beschikt nu over een gloednieuwe balie met een zelfbedieningssysteem voor het terugbrengen en uitlenen van boeken. 'Een scanner leest eerst de gegevens van de bibliotheekkaart van de bezoeker en die kan z'n boeken dan zelf via het systeem laten registreren. Elk boek heeft daarom een chip ge-

kregen waarop de nodige gegevens staan. De bezoeker hoeft alleen de boeken die hij of zij terugbrengt of uitleent even onder de scanner te houden', legt bibliotheekbediende Joyce Absolon uit. 'Het systeem is snel, handig en eenvoudig. De bedoeling is uiteindelijk dat het personeel zich minder met boeken bezig houdt en meer met de lezers.'

TD

TD

Taalpromotiecampagne bij winkeliers

DE RAND, Vanaf 25 oktober a.s. voeren vzw 'de Rand' en de provincie Vlaams-Brabant voor de derde keer een taalcampagne bij de handelaars in de Vlaamse rand.

De campagne moet anderstaligen de kans geven om Nederlands te spreken tijdens hun dagelijkse activiteiten. Er zal voor hen een pictogrammenboekje met een beknopte nuttige woordenschat worden ontwikkeld dat hen kan helpen bij het boodschappen doen.

De winkel van de handelaar moet eigenlijk een plaats worden waar de anderstalige zijn Nederlands in de praktijk kan oefenen. De slogan van de campagne luidt daarom ook 'Oefen hier je Nederlands'. Het is dan ook essentieel dat de handelaar niet te snel

overschakelt naar een andere taal, maar bijvoorbeeld langzamer gaat spreken om anderstalige klanten verder te helpen in het Nederlands. De winkeliers die de campagne steunen, worden opgenomen in een lijst met handelszaken die vermeld zullen staan op een aparte website.

In Brussel krijgen Franstalige winkeliers en verkopers vanaf september opnieuw Nederlandse taalles. Het Huis van het Nederlands organiseert wegens groot succes voor het derde jaar op rij de taal cursus Nederlands voor Brusselse winkeliers en verkopers. De voorbije twee jaar schreven al ongeveer 300 van hen zich in voor de taal cursus 'Nederlands in de winkelstraten' en de vraag wordt steeds groter omdat veel bedrijven ondervinden dat tweetalige medewerkers onontbeerlijk zijn.

TD

■ [Meer informatie over de campagne 'Oefen hier je Nederlands' in de Vlaamse rand vindt u in het volgende nummer van RandKrant.](#)

■ [Meer informatie over de cursus 'Nederlands in de winkelstraten' vindt u op \[www.huisnederlandsbrussel.be\]\(http://www.huisnederlandsbrussel.be\)](#)

Overstekend wild

MEISE, Het oogt een beetje verrassend, maar de verkeersborden met een waarschuwing voor overstekend wild die onlangs op de A12 tussen Meise en Londerzeel werden geplaatst, zijn zeker geen overbodige luxe. Volgens Christian Houthuys van de wildbeheerseenheid Neder-Brabant werden vorig jaar zeker twee reeën doodgereden op de A12 en werden er op het hele grondgebied van Meise in totaal zeven dode reeën aangetroffen. Desalniettemin blijft de reeënpopulatie in de streek erop vooruitgaan. Houthuys wijst erop dat de die-

ren nu zowat overal verspreid zitten. Vroeger huisden ze vooral in het Velaertbos, maar daar voelen ze zich met hun jongen bedreigd door het toenemend aantal vossen.

Naast de verkeersborden komen er binnenkort ook wildspiegels langs de A12. Die weerkaatsen in het donker het licht van voorbijrijdend auto's tot diep opzij van de weg, waardoor niet alleen reeën maar ook klein wild zoals hazen worden afgeschrikt en wachten tot het veilig is om over te steken.

TD

• *Oud Nieuws*

Was Sint-Alena van Dilbeek een man?

DILBEEK, Op het linker zijaltaar van de Sint-Ambrosiuskerk in Dilbeek prijkt een schilderij van Gaspar de Crayer. Het stelt de doop voor van de ouders van Sint-Alena van Dilbeek die vooral in Vorst werd vereerd.

Volgens de legende werd Alena geboren in de 7de eeuw als dochter van Levold, heer van Dilbeek en van Hildeward. Tijdens de jacht ontmoette Levold de christengemeenschap in Vorst waarover hij vertelde aan zijn echtgenote en dochter. Nieuwsgierig trok Alena naar Vorst waar Sint-Amandus een kapel had laten bouwen. Toen haar vader ontdekte dat ze zich had bekeerd en in het geheim iedere nacht naar Vorst trok, stuurde hij zijn lijfwachten achter haar aan. Die rukten Alena's arm af toen ze zich hevig vastklemde aan een boom. Het meisje stierf aan haar verwondingen en werd begraven in de Sint-Denijskerk in Vorst. Haar vader zou zich nadien uit wroeging over haar dood samen met zijn gade hebben laten dopen, waar het schilderij in Dilbeek naar verwijst.

Het graf van de heilige Alena, die o.a. tegen oogziekten wordt aangeroepen, bevindt zich nog steeds in Vorst. In de Sint-Denijskerk aldaar worden enkele relieken van haar tentoongesteld in een glazen kast. Zo is er onder meer een zilveren relikwiehouder uit de 14de eeuw met daarin haar linker bovenarm. De meeste beenderen – schedel, armen en benen, ribben, wervelkolom, bekken, handen en voeten – van het skelet werden in het begin van de 17de eeuw opgeborgen in een zilveren schrijn en nadien nog herhaaldelijk gecontroleerd. Daarvan bestaan een aantal attesten. Op 31 juli l.l. werd dit schrijn opnieuw geopend om ten behoeve van een osteologisch onderzoek de beenderen te identificeren en te dateren. De beenderen werden geschikt tot een redelijk volledig skelet. Uit de daaropvolgende metingen kon worden afgeleid dat het het skelet was van een stevig gebouwde persoon van ca. 1,75 m groot, tussen 30 en 40 jaar oud, die te zien aan de beenderstructuur aan een goede tafel had gezeten. Uit het onderzoek kon vooralsnog niet worden opgemaakt of het gaat om het gebeente van Sint-Alena. Opmerkelijk was wel de smalle vorm van het bekken dat eerder lijkt op dat van een man dan van een vrouw. Ook de stevige schouderbladen en de zware wervelkolom wijzen in de richting van een man. Pas na grondig onderzoek in het laboratorium kan hierover uitsluitel worden gegeven, evenals over de ouderdom van dit skelet. Een en ander zullen we in het najaar kunnen vernemen op de grote tentoonstelling over de heilige Alena in de Sint-Denijskerk in Vorst.

Jaak Ockeleij

De helft van de Vlaamse bevolking neemt actief deel aan het verenigingsleven, zo blijkt uit grootschalig onderzoek van de Vlaamse overheid. Maar dat engagement is niet overal en bij iedere leeftijdsgroep even groot. RandKrant start in dit nummer met een reeks over het verenigingsleven in onze regio. Hoe sterk is het en wie neemt eraan deel? Speelt het typische communautair klimaat in de rand het verenigingsleven parten, of bouwt het middenveld juist bruggen tussen de verschillende taalgroepen? Het zijn maar enkele van de vele vragen die we de komende maanden zullen aansnijden. We beginnen met een algemene schets.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Patrick De Spiegelaere

Vlamingen en buitenlanders

Deze Vlaamse regering gelooft in de kracht van het verenigingsleven; beklemtoonde Vlaams minister-president Yves Leterme in zijn toespraak ter gelegenheid van het feest van Rerum Novarum eind mei l.l. De ontzetting en het onbegrip voor de racistische moorden in Antwerpen zinderden toen nog na in elke huiskamer én in regeringskringen. De afschuwelijke gebeurtenissen in Antwerpen waren een grote smet op het diversiteitsbe-

leid in Vlaanderen en de regering moest op zoek naar een antwoord. Yves Leterme vond dat in de kracht van het verenigingsleven. Volgens de Vlaamse minister-president kan het middenveld een grote rol spelen in de opbouw van onze samenleving. Hij wil het vrijwillig engagement in Vlaanderen dan ook aanmoedigen en stimuleren. Dat onderstreepte hij nogmaals in zijn open brief 'Samenleven in diversiteit is een werkwoord': 'Vanuit het besef dat we geen losse individuen zijn die contracten met de staat en de markt

afsluiten, maar mensen in verbondenheid, moet de overheid het sociaal engagement van mensen en het verenigingsleven steunen.'

Anderhalf uur per week

Om te weten wat er precies ondersteund moet worden, laat de Vlaamse overheid ieder jaar een grootschalig onderzoek uitvoeren naar indicatoren die aangeven hoe de samenleving evolueert. De resultaten worden gebundeld in 'VRIND', wat staat voor Vlaamse Regionale Indicatoren. Uit de recentste

resultaten, van onderzoek uit 2004, blijkt dat ongeveer de helft van de bevolking in Vlaanderen actief deelneemt aan het verenigingsleven, al valt het op dat de leeftijdsgroep tussen 25 en 44 jaar heel slecht vertegenwoordigd is. Per week is een Vlaming gemiddeld ongeveer anderhalf uur actief in één of meerdere verenigingen.

Het verenigingsleven is geografisch niet gelijk verspreid. Ten behoeve van VRIND wordt ook het aanwezige netwerk van ver-

aanbod van meet af aan konden afstemmen op de reële noden.'

Tijdens die rondvraag bij de verschillende verenigingen in Halle-Vilvoorde hoorden we vaak dezelfde opmerkingen, herinnert directeur Werner Godfroid zich. 'Overal zagen we de tendens van veroudering; de verenigingen hebben een verouderd publiek en ze zijn vaak niet of nauwelijks in staat om nieuwe en jongere leden aan te trekken. Trendwatcher Herman Konings heeft ons verteld dat jongeren

in Wezembeek-Oppem en in Linkebeek. De Vlamingen daar zijn bijzonder actief rond hun gemeenschapscentra.'

Ontmoeting bevordert respect

Vlamingen in faciliteitengemeenten én buitenlanders vertonen dus op het eerste gezicht sterk de neiging om zich onderling te groeperen in aparte verenigingen, wat niet echt strookt met het idee dat het verenigingsleven de integratie verstrekt. Maar er zijn natuur-

verenigen zich apart

enigingen onderzocht en op dat vlak scoort de rand rond Brussel nogal zwak. De gemeenten rond Brussel hebben, net als die rond Antwerpen, duidelijk minder afdelingen van landelijke verenigingen zoals KAV en Willemsfonds dan alle andere Vlaamse gemeenten. En Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen hebben het kleinste aanbod aan

meer geneigd zijn om kortere engagementen aan te gaan. Het is dus niet noodzakelijk zo dat ze minder geëngageerd zijn, maar ze zijn het op een andere manier. Wat me ook opviel tijdens onze behoeftepeiling, was de tendens naar professionalisering van de verenigingen: de boekhouding is veel meer geworden dan wat bankbiljetten in een sigarenkistje, de

lijk ook andere voorbeelden. Arch'educ heeft enkele maanden geleden zelf een 'intercultureel' project op poten gezet in Asse waarin Vlaamse inwoners van Asse in contact worden gebracht met allochtone dorpsgenoten in een gezellig kader: Café Combinne. 'De eerste doelstelling was de anderstalige inwoners van Asse op een ongedwongen en niet-schoolse manier Nederlands te leren. Maar de onderliggende doelstelling is natuurlijk om de verschillende culturen te verenigen.'

Werner is terecht trots op het succes van Café Combinne. 'Het project werkt fantastisch goed omdat beide partijen, Vlamingen en allochtonen, er als gelijkwaardige partners naast elkaar zitten en omdat er wederzijdse interesse is. We hebben de doelgroep van de anderstaligen bereikt met dat project. Als we nu die doelgroep ook kunnen overtuigen om in het Vlaamse verenigingsleven te stappen, is het opzet helemaal geslaagd.' Dat is trouwens voor enkele 'stamgasten' van Café Combinne al het geval, vult Nele hem aan. 'Ik weet dat er één man van Georgische afkomst via de persoonlijke contacten in Café Combinne in het Hopduvelcomité is gerold.' Met dat succesverhaal in het achterhoofd scharen de medewerkers van Arch'educ zich helemaal achter Yves Leterme die in zijn open brief schrijft: 'Respect in een samenleving groeit door meer kansen op ontmoeting. Het verenigingsleven in zijn vele vormen schept die kansen en realiseert het respect voor elke mens in zijn unieke waardigheid.'

In deel twee van deze reeks zoeken we uit waarom buitenlanders wel of niet deelnemen aan het verenigingsleven in de rand. Zijn de Vlaamse verenigingen uitnodigend genoeg voor hen? Welke verenigingen in de rand zijn echt 'multicultureel'? Volgende maand krijgt u de antwoorden daarop van Vlamingen én buitenlanders uit het verenigingsleven in de rand. □

'Waar Vlamingen zich als taalgemeenschap bedreigd voelen, hangt het verenigingsleven blijkbaar veel sterker aan elkaar'

landelijke migrantenverenigingen. De bevinding dat de Vlaamse rand rond Brussel een relatief beperkt aantal sociaal-culturele verenigingen heeft, wordt ook gestaafd door een studie van Colpaert uit 2002.

Eurocraten zijn slapers

Maar behalve die eensluidende onderzoeksresultaten over het relatief beperkte aantal sociaal-culturele verenigingen in de gemeenten rond Brussel, is het heel moeilijk om algemene uitspraken te doen over het middenveld in de rand. Dat vinden ook Werner Godfroid, Nele Van Schelvergem en Leonore Declercq van Volkshogeschool Arch'educ. Dat regionaal Vormingplus-centrum voor volwassenenvorming werd in 2003 door de Vlaamse overheid opgericht om de culturele participatie te bevorderen en het sociale weefsel in Halle-Vilvoorde te versterken. Arch'educ werkt dus zo veel mogelijk samen met het bestaande middenveld, beaamt Leonore Declercq. 'Wij beschouwen het als onze opdracht om het verenigingsleven in Halle-Vilvoorde te ondersteunen en mensen samen te brengen. We hebben in de aanloop naar de start van Arch'educ een groot behoefte-onderzoek gedaan in alle gemeenten van ons werkgebied zodat we ons

bestuursleden volgen cursussen over vergaartechneken, enzovoort.'

Een typische opmerking van verenigingen in de randgemeenten had te maken met de vele eurocraten die er wonen, merkt Nele Van Schelvergem op. 'In alle verslagen staat hetzelfde zinnetje: 'Eurocraten zijn slapers'. Het blijkt ongelooflijk moeilijk te zijn om hen langdurig te betrekken in het verenigingsleven. Voor éénmalige activiteiten die te maken hebben met hun land van herkomst, kun je ze nog warm maken, maar daar stopt het te vaak bij. Ze hebben ook bijna allemaal eigen verenigingen opgericht: de Canadese vereniging, een Nederlandse hockeyclub, de voorbeelden zijn legio. Maar dat fenomeen zie je bij de meeste buitenlanders die in de rand wonen, ook bij de niet-eurocraten. In Asse groeperen de inwoners van Afrikaanse afkomst zich ook in eigen verenigingen en in Zellik heb je bijvoorbeeld een Armeense vereniging.' Wat de medewerkers van Arch'educ nog is bijgebleven van hun 'Tournée Générale', is het bijzonder actieve verenigingsleven van de Vlamingen in de faciliteitengemeenten. 'Waar Vlamingen zich als taalgemeenschap bedreigd voelen, hangt het verenigingsleven blijkbaar veel sterker aan elkaar. We hebben dat onder andere gemerkt

FIGURANDTEN

Hilde Masui, hoofdredacteur van 'De Bond'

Hilde Masui verzeilde in augustus 1969 haast bij toeval op de redactie van De Bond, het tijdschrift van de toenmalige Bond van Grote en van Jonge Gezinnen die nu Gezinsbond heet. Ze kon er aan de slag als journalist en daarmee ging een jeugdroom in vervulling. Ze ging er nooit meer weg en werd bijna acht jaar geleden hoofdredacteur van het blad. Intussen wenkt het afscheid, want in december gaat ze met pensioen.

TEKST Ines Minten | FOTO Patrick De Spiegelaere

'Mijn vader vond mijn voorliefde voor schrijven maar niks'

Ik kijk met een heel positief gevoel terug op mijn carrière', zegt Hilde Masui. 'Ik heb altijd erg hard moeten werken, maar de voldoening die je voelt als een artikel van je verschijnt of als je leuke reacties krijgt van lezers, vind ik een beloning op zich. Als journalist krijg je onmiddellijk respons op je werk en dat is een stimulans om je ook te blijven inzetten als het even wat lastiger wordt.' Ze is ook tevreden dat ze uitgerekend bij De Bond terecht kwam. 'Bij een krant en veel andere media zijn de journalisten vaak gespecialiseerd in een beperkt aantal thema's of in één bepaald vakgebied. Hier werken we met een kleine ploeg, dus we moeten zo'n beetje van alle markten thuis zijn. Je bent verplicht om je telkens weer in andere onderwerpen in te leven. Nu eens maak je een artikel over onderwijskwesties, dan schrijf je over kunst, boeken of mu-

ziek of je interviewt iemand over opvoeding. Je doet geen twee keer hetzelfde.'

Vaders wil

Hilde Masui wilde al van jongsaf met schrijven haar brood verdienen. 'Ik schrijf heel graag. Zelfs letterlijk. Ik hou van de beweging van een pen op papier. Daarom schuif ik ook nu nog geregeld de computer aan de kant.' Toch was journalistiek voor haar geen vanzelfsprekende keuze. 'Toen ik jong was, werd journalistiek beschouwd als een mannenberoep. Vrouwen die wilden studeren moesten maar voor het onderwijs of voor verpleegkunde kiezen. Mijn vader vond mijn voorliefde voor schrijven maar niks.' Zij zelf zag dan weer helemaal geen heil in lesgeven. 'Ik was ervan overtuigd dat ik het ronduit afschuwelijk zou vinden.' Op de dag dat ze zich moest gaan inschrijven, trok ze dus in

haar eentje naar Brussel en meldde zich aan bij de verpleegschool. 'Verpleegkunde vond ik evenmin iets voor mij, maar het leek me toch beter dan voor de klas staan. Toen ik 's avonds thuis bekende wat ik had gedaan, werd mijn vader echter heel kwaad. Hij had regentaat voor mij in gedachten en dat moest en zou het worden.' De volgende dag stonden vader en dochter samen in de rij om haar in te schrijven in het regentaat van Sint-Katelijne-Waver. 'Uiteindelijk viel die opleiding reuze mee. Ik volgde Nederlands, Frans en geschiedenis en in die richting zaten we dat jaar maar met zijn vieren. Omdat we voor alle vakken bijna privé-les kregen en er enkele bijzonder goeie leerkrachten voor de klas stonden, is het best een prettige tijd geworden.' Tot haar grote verbazing vond Hilde Masui nadien lesgeven zelfs plezierig. 'Uiteindelijk was het vooral het schoolsysteem dat me niet beviel. Zo streng en vormelijk!

'Ik wil mijn tuin in Vossem niet meer inruilen voor het aanbod aan activiteiten dat je in Brussel hebt'

De leerkrachten mochten zich zelfs niet zonder handschoenen op school vertonen en je moest er altijd tot in de puntjes gekleed bijlopen. Dat zag ik allemaal niet goed zitten.' Hilde Masui nam ontslag – een beslissing waar ze geen spijt van kreeg. 'Ik hoorde even later bij toeval dat er een vacature was bij De Bond. Ik liet de toenmalige hoofdredacteur enkele van mijn teksten lezen en ik mocht meteen beginnen.'

Stap in het duister

Hilde Masui woont nu al een tijdje in Vossem, maar haar jeugd bracht ze in Mechelen door. 'Ik was het negende kind van twaalf, dus bij ons thuis was het altijd een drukke boel. Mijn vader had een goede baan, maar omdat we met zovelen waren, hadden we het nooit erg breed. Er zat een meisje in mijn klas die toen al met haar ouders ging skiën in de kerstvakantie. Ik vond het niet leuk als ze daarover zat te pochen, maar verder ging dat niet. Ik vond het fijn dat ik veel broers en zussen had en we begrepen best dat zulke snoepreises niet voor ons waren weggelegd.' Toen Hilde Masui eenmaal op eigen benen stond, heeft ze jaren in Schaarbeek gewoond, middenin het stadsgewoel. 'In 1991 heb ik voor Vossem gekozen. Naar een dorp verhuizen was een stap in het duister voor een onverbetterlijke stadsmus als ik, maar ondertussen zie ik er wel de voordelen van in. Je hebt hier weliswaar niet het aanbod aan activiteiten dat je in Brussel hebt, maar ik wil daar mijn tuin in Vossem toch niet meer voor inruilen. Ik hou van tuinieren, ik vind het een enorm spannende bezigheid. Ook mijn uitzicht is

onbetaalbaar. Ik kijk uit op een beschermde hoeve met weiden en koeien. Dat is toch pure luxe? Bovendien heb ik toffe burens – een meevaller, want je burens kun je niet zomaar kiezen, je moet er geluk mee hebben.'

Dromen van het hoge Noorden

Hilde Masui heeft nog geen lijstje met dingen die ze allemaal wil gaan doen als het pensioen er eenmaal is. 'Echte plannen heb ik nog niet gemaakt', zegt ze. 'Wel lijkt het me bijvoorbeeld zinvol om boeken in te lezen voor blinden. Onlangs las ik daar een oproep voor in RandKrant en die heb ik bewaard. Ook zou ik best graag taallessen geven aan migranten, of iets in die aard. Dat lijkt me allemaal interessant en nuttig om te doen.' Een vast engagement om te blijven schrijven wil ze echter niet. 'Af en toe nog een artikel zie ik wel zitten, maar op een handvol regelmatige rubrieken sta ik niet te wachten. Ik zal

mijn pen dus zeker niet voorgoed opbergen, te meer omdat ik absoluut voor mezelf wil blijven schrijven. Niet per se een boek hoor, maar toch iets wat me langer bezighoudt dan een artikel.'

Ook lange reizen zullen er nu eindelijk van moeten komen. 'De wereld is groot en boeiend en er valt ontzettend veel te zien en te beleven.' Daar wil Hilde Masui nog één en ander van meepikken. Boven haar bureau hangt een grote wereldkaart. 'Gemakkelijk om meteen een land te kunnen lokaliseren waarover je iets leest, maar dat je niet precies weet liggen', vindt ze. 'Vooral in Azië zijn er zo een heel aantal waarvan ik me soms afvraag of ze nu wel of niet aan China grenzen. Echt

reizen heb ik de laatste jaren niet kunnen doen. Als hoofdredacteur moet je er eigenlijk altijd zijn. Je kunt niet zomaar weken aan een stuk onbereikbaar blijven, want je weet maar nooit wat er op de redactie kan gebeuren of met wat voor dringende vragen je redacteurs tijdens je afwezigheid komen te zitten.' Een gebied dat al lang tot Hildes verbeelding spreekt, is Alaska. 'Zelfs daar is het toerisme de voorbije jaren sterk toegenomen, maar toch kun je er volgens mij nog onvergetelijke en onvergelykbare indrukken opdoen. Beelden van de onmetelijke natuur in Alaska laten me nooit meteen los. Groenland – alles daar in het hoge Noorden lijkt me de moeite waard. Helaas zijn het ook ongelooflijk dure reizen. Je boekt er niet zomaar even een last-minute ticket voor. Het interessantste aan andere landen en culturen zijn de mensen die er leven. Ik wil met hen praten, hun gewoonten, gebruiken en manier van denken leren kennen. Natuurlijk bots je dan op een taalbarrière. Vooral in Azië kom je nog niet overal even ver met Engels en Frans. Bovendien zijn de mensen er vrij gereserveerd en leg je er dus niet zo gemakkelijk contact. In Afrika is dat vaak anders. Ik ben ooit voor het werk in Rwanda, Togo en Congo geweest. Midden-Afrikanen hebben doorgaans een uitbundigheid en expressiviteit over zich die niet echt veel taal nodig heeft om met elkaar te communiceren.'

Iets wat Hilde Masui ten slotte zeker zal blijven doen, is zingen. Sinds 1964 is ze lid van de a-capellagroep Kantilene. 'Nadat de groep werd opgericht, zijn er geregeld mensen weggegaan en nieuwe bijgekomen, maar hij is altijd blijven bestaan. In ons repertoire zitten onder andere veel volksliederen. Twee keer per jaar organiseren we zelf een optreden en we worden ook regelmatig gevraagd op feesten en evenementen. Ik vind het heerlijk om te doen.' □

Hilde Masui, Chefredacteurin von 'De Bond'

'Mein Vater hielt nicht viel von meiner Vorliebe fürs Schreiben'

Hilde Masui kam 1969 fast zufällig zu der Redaktion von De Bond, der Wochenzeitung vom Bond van Grote en van Jonge Gezinnen, eines Familienverbands, der jetzt Gezinsbond heißt. Sie konnte dort als Journalistin anfangen, und damit ging ein Jugendtraum in Erfüllung. Sie blieb auch dort, und vor acht Jahren wurde sie Chefredacteurin der Wochenzeitung. Inzwischen steht der Abschied bevor, denn sie geht bald in Rente. 'Ich blicke mit einem sehr positiven Gefühl auf meine Karriere zurück. Ich habe immer sehr hart arbeiten müssen, aber die Genugtuung, die man empfindet, wenn ein eigener Artikel erscheint oder wenn man von den Leserinnen und Lesern nette Reaktionen bekommt, finde ich eine Belohnung an sich.' Dennoch war Journalistik für sie keine Selbstverständlichkeit. 'Als ich jung war, hatten Frauen, die studieren wollten, keine andere Wahl als Lehrerin oder Krankenpflegerin zu werden.' Hilde ist aufgewachsen in Mechelen, sie wohnte Jahre lang in Schaarbeek, und dennoch entschied sie sich als eingefleischtes Stadtkind 1991 schließlich für Vossem. 'Man hat hier zwar nicht das Kulturangebot, das man in Brussel hat, aber ich habe meinen Garten hier in Vossem, und den möchte ich nicht mehr vermissen.'

Jelle Saldien, Ivan Hermans (met een onderdeel van Anty), Bram Vanderborgh, Kristof Goris en robot Lucy

De robot Anty is een miereneter met een grappige slurf en een zachte, groene vacht. Hij zal het speelkameraadje worden van heel wat kinderen die langdurig in het ziekenhuis moeten verblijven. Drijvende kracht achter het project is gewezen radiomaker Ivan Hermans uit Hoeilaart, die de medewerking kreeg van een paar onderzoekers van de Vrije Universiteit Brussel.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Een knuffelrobot voor zieke kinderen

Nu is Anty nog een model dat er alleen leuk uitziet, maar nog niets kan. Binnen drie jaar zal hij al een stuk verder staan. De robot zal met zijn ogen knippen, je aankijken als hij in je buurt is, met zijn oren flapperen en over van alles en nog wat uitleg geven via het scherm in zijn buik. 'In 1993, toen ik nog bij Omroep Brabant (Radio 2) werkte, ben ik een kankerpatiëntje tegengekomen. Ze droomde ervan om Michael Jackson te ontmoeten en ik heb geholpen om die droom waar te maken', vertelt Ivan Hermans. Vanaf dat ogenblik is hij zich blijven inzetten voor zieke kinderen. Langzaam groeide het idee van een knuffelrobot die de dagen van de patiëntjes kan opvrolijken.

Sociale robots

Momenteel staan veel mensen nog huiverachtig tegenover robots. Het woord roept beelden op van stalen monsters die schieten op al wat beweegt. De robots van de *Robotics & Multibody Research Group* aan de VUB slagen er stilaan in om dat negatieve imago van zich af te schudden. Zo ontwikkelde Bram Vanderborgh Lucy, een levensgrote wandelende robot met een ingenieus spiersysteem. Anty profiteert uiteraard mee van alle aanwezige expertise in de groep. 'Het voordeel van robotica is dat je er de mens centraal mee kunt stellen. De robots zullen hun communicatie moeten aanpassen aan

die van de mens', legt Bram uit. 'Met de huidige technologie is het meestal omgekeerd. Gebruik je een computer, dan pas jij je aan: eerst dat knopje, dan die functie.' Om robots te leren communiceren met mensen is doorgedreven multidisciplinair onderzoek nodig. 'Psychologen en sociologen onderzoeken hoe de robots zich moeten gedragen en wij, de ingenieurs, integreren die informatie dan in onze hard- en software.' In die sociale dimensie zien de ingenieurs de toekomst van de robotica. Voor het Anty-project heeft de VUB twee onderzoekers aangesteld. Jelle Saldien en Kristof Goris hebben zich enthousiast achter het project geschaard. Kristof: 'Het is een extra motivatie als je weet dat je voor een goed doel werkt.'

Meer dan speelgoed

Anty wordt veel meer dan een ingewikkeld speeltje. Hij krijgt ook een job. Als een kind bang is voor een onderzoek, kan Anty uitleggen wat er precies zal gebeuren en waarom dat nodig is. 'Als een patiëntje onder de scanner moet, kan de robot zelfs meegaan', zegt Bram.

Anty is groen en heeft een slurf. 'Daar hebben de kinderen zelf voor gekozen', vertelt Ivan. 'Ik ben met een aantal tekeningen naar een kleuterschool gestapt. De kleuters vonden Anty het sympathiekst en dus is het Anty geworden. Ik vind het belangrijk om de kinderen zoveel mogelijk inspraak te geven

in het project. De knuffelrobot wordt immers hún speelviendje, niet iets dat vooral volwassenen leuk moeten vinden.' □

Meer weten?

www.anty.org
<http://anty.vub.ac.be>

Un robot-nounours pour enfants malades

On n'associe pas immédiatement robots et tendresse. Or, les robots qui sont développés par le Robotics & Multibody Research Group de la VUB, parviennent petit-à-petit à rompre avec cette image négative. Ainsi, il y a Anty, un fourmilier qui, avec sa drôle de trompe et sa douce peluche verte sera le camarade de jeu des enfants qui doivent passer un séjour de longue durée à l'hôpital. A l'heure qu'il est, Anty n'est qu'un modèle qui présente plutôt bien mais qui ne sait encore rien faire. Dans trois ans, il aura déjà fait beaucoup de progrès. Le robot pourra cligner de l'oeil, vous regarder quand il se trouve près de vous, remuer ses oreilles et fournir des explications sur tout et n'importe quoi par le biais de l'écran dans son ventre.

AGENDA

RANDEUIT

van 4 oktober
t.e.m. 4 november

Nachtelijke bespiegelingen van The Nits

MUZIEK The Nits doopten hun theaterconcert 'Les Nuits' omdat ze 's nachts hun gedachten beter kunnen ordenen en de muze dan meestal gewilliger is. De Amsterdamse popformatie, waarvan **Robert-Jan Stips**, **Rob Kloet** en **Henk Hofstede** de kern vormen, werkt geregeld samen met cabaretier **Freek de Jonge**. Samen componeerden ze 'Vergeet mij niet', dat bekroond werd met de Annie M.G.

The Nits

Schmidtprijs voor het mooiste theaterlied. In 'Eiffel Tower' mijmert Henk Hofstede over Parijs als artistieke trekpleister. Toen hij met zijn zootje de toren beklom, dwaalden zijn ogen over Montmartre en het Père Lachaise kerkhof, waar zijn grote voorbeeld Jim Morrison ligt begraven. Ook reises naar Griekenland en de Balkan leverden sfeervolle songs op. Aan de geruchtmakende moord op filmmaker Theo Van Gogh, die vlak bij zijn woning werd neergeschoten, wijdt hij drie liederen die zijn genoemd naar het wassalon en de winkeltjes uit de buurt.

Zaterdag 7 oktober, 20.00

Alseberg-Beersel, CC de Meent, info 02-359 16 00

Zaterdag 14 oktober, 20.15

Grimbergen, CC Strombeek, info 02-263 03 43

Zaterdag 21 oktober, 20.30

Ternat, CC De Plotter, info 02-582 44 33

In het voetspoor van de katharen

Zefiro Torna

KLASSIEK Het Vlaams ensemble voor oude muziek **Zefiro Torna**, de folkgroep **Amorroma** en saxofonist-fluitist **Philippe Laloy** bundelen hun krachten voor 'Les Tisserands' (Wevers). Dat is één van de vele benamingen voor de katharen in het middeleeuwse Occitanië. Het katharisme propageerde een mystieke zuiverheid en wilde terugkeren naar de 'gnostische' wortels van het christendom. De aanhangers geloofden in de goddelijke eigenschappen van de mens. Omdat hun opvattingen niet strookten met de officiële leer van de katholieke kerk en zij het gezag van de paus, noch de kracht van de sacramenten erkenden, werden zij als kettters vervolgd en uitgeroeid. Het enige wat ons nog rest zijn de spirituele beschouwingen van minnedichters en troubadours als Marcabrun en Bernard de Ventadour. De verwantschap van Amorroma met het katharisme komt tot uiting in de naam, die bestaat uit de spiegelende woorden 'amor' en 'Roma'. De muzikanten vragen zich af in hoeverre het machtscentrum van de kerk nog liefde uitstraalt.

Zaterdag 7 oktober, 20.15

Beigem (Grimbergen), kerk, info 02-263 03 43 (CC Strombeek)

Een ideale echtgenoot met Britse flair

THEATER 'An Ideal Husband' is één van de geestigste societykomedies van de Ierse estheet Oscar Wilde (1854-1900). Het Gentse theatercollectief **Ernst/Serious**, dat eerder al 'The Importance of Being Earnest' op de planken bracht, tekende voor een nieuwe vertaling.

Robert Chiltern doet zich voor als een onkreukbare politicus. Op een feestje loopt hij Mrs Cheveley tegen het lijf. Die kent maar al te goed zijn verleden en probeert hem te chanteren. Met veel flair typeert Oscar Wilde de hypocrisie en het gesjoemel in de 'betere' milieus. De spottieke personages leggen elkaar het vuur aan de schenen. Zij raken echter verstrikt in hun eigen leugens.

De acteurs vervormen hun spraak zodat de oneliners van Oscar Wilde nog beter over komen. Maar wie ontpopt zich uiteindelijk als de ideale echtgenoot? Hij die zoveel ervaring

heeft met het andere geslacht dat hij zelfs begrijpt wat zijn vrouw verzwijgt!

LD

Donderdag 26 oktober, 20.30

Asse-Zellik, CC Den Horinck, info 02-466 78 21

© Tomas Vandecasteele

Spelergroep Ernst/Serious

Een greep uit het programma:

Van 29 september tot 30 november, woe tot zo, 13.00-17.00

Tentoonstelling 'Over de vos'

Opening van de tentoonstelling op 29/9 om 19.30 met een vertelavond (vooraf inschrijven).
Bosmuseum Jan van Ruusbroec, Duboislaan 2, Hoeilaart, 02-658 09 53 (Inverde)

Zondag 1 oktober, 13.00-17.00

Familiedag

De familiedag laat je het bos van een heel andere kant zien: we sturen je op pad met een vragenlijst, ter plekke op te lossen. Goed je ogen gebruiken, alert gezelschap en gezond verstand helpen je een eind vooruit.

GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik, 02-657 31 79

Van 1 tot 17 oktober, doorlopend

Tentoonstelling 'De strijd om het Zoniënwoud'

Wil jij mee de strijd aangaan om het Zoniënwoud te beschermen tegen de stadsdrukke? (vanaf 6 jaar)

Opening van de tentoonstelling op 1 oktober om 14.00.

GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik, 02-657 31 79

Week van het Bos Doorblader het bos

EVENEMENT De uitvinder van de aspirine vond zijn inspiratie bij de wilg. Wilgenbast bevat namelijk acetylsalicylzuur, het hoofdbestanddeel van aspirine. In 1 koffielepel bosgrond zitten tot 100.000 organismen, waaronder schimmels en bacteriën die onzichtbaar zijn voor het blote oog, maar die wel onmisbaar zijn voor het recycleren van het dode plantaardig en dierlijk materiaal. Het zijn maar twee van de vele weetjes die je tijdens de Week van het Bos kunt opsteken over het bos.

Zaterdag 7 oktober, 10.00-16.00

Grootouder-kleinkind Dag

Een hele dag lang leuke doe-dingen voor grootouders en hun kleinkinderen.

Bosmuseum Jan van Ruusbroec, Duboislaan 2, Hoeilaart, 02-658 03 30 (Natuurgroepering Zoniënwoud vzw)

Zondag 8 oktober, 14.00

Begeleide paddenstoelentocht

Bosmuseum Jan van Ruusbroec, Duboislaan 2, Hoeilaart, 02-358 32 93 (Natuurgroepering Zoniënwoud vzw)

Zondag 8 oktober, 14.00

Hondenwandeling

Voor baasjes en hun honden, uiteraard aan de leiband.

Parking Midden Hut, Waterlooosteenweg 1, Sint-Genesius-Rode, 02-358 32 93 (Natuurgroepering Zoniënwoud vzw)

Zaterdag 14 oktober, 14.00

Oosterse bomen-wandeling

Begeleide wandeling met bijzondere aandacht voor de bomen uit de 'oude wereld'.

Arboretum Tervuren, Eikestraat 102/104, Tervuren, 0498-51 33 22 (gids Marc Van Hummelen)

Zondag 15 oktober, 13.30

Zoniënwoudfascinatie

Het Zoniënwoud heeft doorheen de eeuwen hertogen, kluzenaars en bosbouwers gefascineerd. Na een korte uiteenzetting neemt de boswachter je mee op pad.

Leszaal Bosmuseum Jan van Ruusbroec, Duboislaan 2, Hoeilaart, 02-358 32 93 (Natuurgroepering Zoniënwoud vzw)

Zondag 15 oktober, 14.00

Hondenwandeling

Voor baasjes en hun honden, uiteraard aan de leiband.

Parking Midden Hut, Waterlooosteenweg 1, Sint-Genesius-Rode, 02-358 32 93 (Natuurgroepering Zoniënwoud vzw)

Zondag 22 oktober, 13.30

GPS-en in het Zoniënwoud?

Een presentatie over wat GPS is en hoe het gebruikt wordt in het bos.

Leszaal Bosmuseum Jan van Ruusbroec, Duboislaan 2, Hoeilaart, 02-358 32 93 (Natuurgroepering Zoniënwoud vzw)

Vrijdag 27 oktober, 19.00

Halloweentocht in het Zoniënwoud

Tocht onder leiding van gidsen, onderweg verhalenvertellers en versnaperingen op het einde van de tocht.

GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik, 02-358 32 93 (Natuurgroepering Zoniënwoud vzw)

Het volledige programma van de Week van het Bos is te vinden op www.weekvanhetbos.be. De programmakrant kunt u gratis aanvragen via de Vlaamse Infolijn 0800-3 02 01.

Willem Vermandere

NIET TE MISSEN

Willem Vermandere moederziel alleen

MUZIEK 'Soms wil ik een kluzenaar zijn!' bekennt **Willem Vermandere**. 'Een wereldvreemde heremiet met een martelaarsgrimas zal ik nooit worden. Om liedjes of gedichten te schrijven, moet ik mij echter in mijn schrijfhoek terugtrekken, de gitaar op mijn schoot en de andere instrumenten binnen handbereik.' Ook tijdens zijn huidige tournee, waarvan we al een voorsmaakje

kregen op Boterhammen in het Park, staat de West-Vlaamse bard alleen op het podium. 'Soms voel ik mij maar een prietpretprot-rijmelaar', geeft hij toe. 'Ik ben een rusteloos zwerfjong, dat op vele vlakken tekort schiet. Brieven beantwoorden zit er vaak niet in. Een lang schrijfsel hoop ik in het luisterconcert voor te kunnen lezen. De liedjes en de vertelsels zijn een tegengif voor de droevige dingen

van de wereld. Wanneer de woorden mij te kort schieten, luister ik naar de andere zielen in mijn vel.'

Vrijdag 6 oktober, 20.30 (première)

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve, info 02-381 14 51

Cultureel Centrum Strombeek bekend kleur

TENTOONSTELLING De Brusselse kunstenaar **Philippe Van Snick** (59) geeft de muren van de tentoonstellingshal en de zijruimte in het Cultureel Centrum van Strombeek een ander kleurtje. De komende weken worden de bezoekers ook geconfronteerd met tien ruwe kubussen in verschillende tinten die her en der verspreid liggen op de vloer. Van Snick is al enkele decennia bezig om met zijn ingrepen de belevingswereld van de mensen op een poëtische manier te beïnvloeden.

‘Kleuren zijn niet neutraal’, legt hij uit. ‘Ze dringen het leven binnen en beïnvloeden onze stemming.’ Blauw en zwart komen bij hem nooit geïsoleerd voor; ze vullen elkaar aan en vertegenwoordigen de dag en de nacht of het leven en de dood. Hij onderscheidt primaire van secundaire kleuren. Zwart en wit noemt hij de ‘niet-kleuren’. Goud en zilver gebruikt hij zowel voor hun oogstrelend karakter als voor de materiële waarde die erin besloten ligt.

Artistiek nest

‘Ik was voorbestemd voor het kunstenaarschap’, zegt hij. ‘Ik kom uit een artistiek nest, waar de rusteloze Vincent Van Gogh het grote voorbeeld was. Ik herinner me nog dat we in ons gezin zijn briefwisseling grondig

© Philippe Van Snick

hebben uitgevlooid. Mijn vader en enkele ooms waren amateurschilders, en ikzelf was al vroeg in de ban van de modernisten zoals Piet Mondriaan en De Stijl. Later kwamen daar de Russische constructivisten en de Amerikaanse minimalisten bij. Het kleurensysteem dat ik in de loop der jaren uitdokterde, is organisch gegroeid uit het structuralisme dat indertijd erg in de mode was. Ik probeer het intellectuele met het gevoelsmatige te combineren.’

Geen simpele symbolen

Halverwege de jaren tachtig verraste Philippe Van Snick het kunstmilieu met een tiendelige reeks kartonnen kleurplaten, die werden aangevuld met een portret van Joseph Beuys en

Marcel Broodthaers. Het Museum voor Hedendaagse Kunst in Antwerpen (Muhka) bezit zijn sleutelwerk ‘Productie Staat’, dat bestaat uit 120 gelijkaardige hagelwitte gipsplaten en twee sokkels. Zes jaar geleden wijdde het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst in zijn geboortestad Gent een bescheiden tentoonstelling aan hem.

Hoe de bezoeker of de toeschouwer de kleuren ervaart, hangt van hem zelf af. Philippe Van Snick waarschuwt echter voor een te gereserveerde kijk. ‘Ik beschouw kleuren geenszins als simpele symbolen. Geel is niet alleen afgeleid van een paardenbloem of een citroenschil. Het is veel meer. De kleuren zijn een toegangspoort tot de werkelijkheid!’

Dat de hedendaagse kunst zo moeilijk doorbreekt bij het grote publiek schrijft hij toe aan de ondermaatse belangstelling in het onderwijs en in de media. ‘Als zij wat meer duiding zouden geven bij ons werk dan zou er ongetwijfeld een drempelverlagend effect ontstaan waardoor meer mensen van hedendaagse kunst zouden genieten.’

LD

B-Five speelt oude en hedendaagse blokfluitmuziek

**NIETTE
MISSEN**

KLASSIEK De belangstelling voor het klassieke blokfluitspel is de laatste jaren sterk toegenomen. Op de conservatoria en muziekscholen groeit het aantal studenten. Ook steeds meer hedendaagse toondichters schrijven stukken voor dit tot voor kort ondergewaardeerde instrument. **Mina Voet, Katelijne Lanneau, Markus Bartholomé, Thomas List** en **Silja-Maria Schütt** vormen het blokfluitenkwintet **B-Five**. Zij brengen onder meer een bloemlezing van vermaarde Engelse hofcomponisten als William Byrd,

John Dowland en Anthony Holborn. Van Jan-Pieter Biesemans (67), die les gaf aan het Antwerpse Conservatorium en directeur was van de Academie voor Muzische Kunsten in Meise, spelen ze in première ‘Mijn haven van vijf fluiten’. Dit vijfdelig werk is aan hen opgedragen.

LD

Zaterdag 7 oktober, 20.00
Meise, De Muze van Meise, info 02-268 61 74

Van 6 oktober tot 17 februari, doorlopend
Philippe Van Snick ‘Undisclosed recipients’
Grimbergen, CC Strombeek, info 02-263 03 44

Tot 26 november
Dubbeltentoonstelling met vroeger werk
De Garage, Mechelen

Zaterdag 16 december, 16.00
Symposium met Hilde Van Gelder (K.U.Leuven), Kim Paice (Cincinnati) en Anny De Decker (Wide White Space). Zij zullen het oeuvre van Philippe Van Snick toelichten.

Kwartslag

Een greep uit het Kwartslagaanbod voor deze maand

PODIUM-
KUNSTEN

Rouwen bij een engelengraf

THEATER Op Allerzielen nodigt theatermaakster **Hanneke Paaue** de toeschouwers bij valavond uit op het kerkhof van Dilbeek. Zij wijst de plek aan waar de lichtjes, die iedereen bij aankomst krijgt, kunnen worden neergezet. Bij een vaag belicht 'engelengraf' vertelt een rouwende moeder, aangrijpend gespeeld door **Ineke Nijssen**, over haar tweeling Arno en Nora. Ze herinnert zich nog haarscherp hun geboortedag. Toen ze gedoopt werden, kon haar geluk niet op. Later stoeiden ze samen op het strand en bouwden ze grillige zandkastelen. Maar sinds de kleine Arno haar ontviel, is er in het gezin een grote leegte. Plots verschijnt de jongen (**Joris Van den Brande**) in een verfromfaaide pyjama. Hij verontschuldigt zich voor deze sjofole kledij, die hij droeg toen hij stierf. Hij stelt zijn moeder gerust met de boodschap dat hij inderdaad een engel is. De vader (**Hans Van Cauwenberghe**) filosofeert over de dood en het eeuwig leven waarmee hij bijna dagelijks wordt geconfronteerd, want hij is grafdelver van beroep. Nora voelt zich achteruitgesteld omdat haar gestorven tweelingbroer bijna alle aandacht opeist. Zij geeft duidelijk te kennen dat ze de huiselijke warmte van vroeger mist en liever bemind wil worden dan getroost. 'In Memoriam' was één van de ontroerendste produc-

© Maaïke Buys

In Memoriam

ties op het vorige Bronksfestival. Hanneke Paaue schreef het stuk in opdracht van Musica Sacra in Maastricht nadat ze zelf een broer had verloren.

LD

Donderdag 2 november, 19.00 en 20.30
Dilbeek, kerkhof, info 02-466 20 30
(CC Westrand)

Parodie op de gsm-cultuur

DANS In 'M, an average piece' ('M, een doorsnee stuk') parodieert de Braziliaanse choreografe **Maria Clara Villa-Lobos** allerlei banale vormen van tijdverdrijf. De personages zijn permanent bezig met hun gsm en zijn altijd en overal bereikbaar. Uiteraard versturen ze talloze sms-berichtjes en overbluffen ze elkaar met opmerkelijke beltonen. Om zich op te peppen drinken ze energiedrank-

jes of ijsthee. Ook wil iedereen er zo begerlijk mogelijk uitzien. Niemand lijkt nog spontaan te bewegen; de lichaamstaal wordt van buitenaf opgelegd. De dansers verschillen nauwelijks van opblaasbare poppen. Omdat ze alles vlug beu worden, zijn ze voortdurend op zoek naar nieuwe kicks. Zij laten zich gedwee door de publiciteitsjongens en de massamedia manipuleren. Tijdens de hele voorstelling weerklinkt eenzelfde fragment uit 'De vier seizoenen' van **Vivaldi**. De opeenvolgende passages doorlichten met de nodige ironie de verveling en de onlesbare consumptiedrang. 'M, an average piece' vormt met 'XL' en 'XS' een dansdrieluik.

LD

Donderdag 12 oktober, 20.15
Grimbergen, CC Strombeek,
info 02-263 03 43

M, an average piece

Met een Kwartslagpas kun je vier voorstellingen kiezen uit het podiumaanbod van cc Strombeek, cc Westrand, kvs en Kaaithater, waarvan één in elk theater. Je vindt het volledige Kwartslagprogramma op www.kwartslag.be

THEATER

Vrijdag 6 oktober, 20.30
Muzikale vertelling 'Mozart, 250 jaar' door Jos Meersman
Oud Gasthuis,
Gemeenteplein 26, Asse,
02-466 35 05
(VTB-VAB Groot-Asse)

Donderdag 12 oktober, 20.30
De Ontelbaren door Elvis Peeters
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse,
02-687 59 59

© Bozar

Alarmel Valli & Madhavi Mudgal
(op 7/10 om 20.00 u.)

Vrijdag 13 oktober, 20.15

Wegens succes verlengd
door Lazarus
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 13 oktober, 20.30

Een ideale echtgenoot
door Spelersgroep Ernst/Serius
(zie bespreking pag. 13)
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Woensdag 18 oktober, 20.30

De Gesluierde Monologen
door Bos Theaterproducties
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 19 oktober, 20.30

Charlotte door Blauw
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 19 oktober, 20.30

En het dorp zal lachen door Pjeroo
Roobjee, Bart Plouvier en Wigbert
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 21 oktober, 20.00

Marathon door Tableau nr.1
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan, 6,
Kraainem
02-721 28 06

Zaterdag 21 oktober, 20.30

Plastiekezak door De Sprook
(Santé Soleil)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 26 oktober, 20.30

Een ideale echtgenoot door
Spelersgroep Ernst/Serius
(zie bespreking pag. 13)
CC Den Horinck,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Donderdag 26 oktober, 20.00

Lied door Braakland/Zhebildung
GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Braakland/Zhebildung op
26 oktober in Jezus-Eik

India festival in het Paleis voor Schone Kunsten

Waterschepsels, tempelmeisjes en ascese

EVENEMENT Hoewel India meer dan een miljard inwoners telt en het uitgestrekte land, ondanks de schrijnende armoede, een onstuitbare economische groei kent, zijn we nauwelijks vertrouwd met de cultuurgeschiedenis. Daarom organiseert het Paleis voor Schone Kunsten van 8 oktober tot 21 januari een groots opgezet India festival. Tentoonstellingen, concerten, theater- en dansvoorstellingen belichten diverse aspecten van het Indiase gedachtegoed.

De centrale expositie is gewijd aan de kosmische energie. Jan Van Alphen, directeur van het Etnografisch Museum van Antwerpen en Kapila Vatsyayan van het Indira Gandhi Centrum, selecteerden uit de Indiase musea en de archeologische sites een tweehonderdtal bronzen en stenen sculpturen die verwijzen naar het cyclische wereldbeeld en de scheppingsverhalen. 'Sommige waardevolle stukken werden zelfs in India nog nooit getoond omdat ze nog maar pas zijn opgegraven', nuanceert **Jan Van Alphen**. 'Wij zijn de eersten die deze archeologische vondsten wetenschappelijk kunnen onderzoeken. We beperken ons tot beelden die tussen de derde eeuw voor Christus en de 15de eeuw werden vervaardigd. De Mogol-dynastie, die van 1526 tot het midden van de 19de eeuw heerste over grote delen van India, en de islam laten we buiten beschouwing. Zij verdrongen immers de inheemse cultuur.'

Dat de oudste objecten waterschepsels zijn, schrijft de tentoonstellingscommissaris toe aan de zondvloedmythe. 'Volgens een wijd verbreid geloof zou Vishnu, een van de Indische hoofdgoden, tijdens die watersnood de mensheid hebben gered door achtereenvolgens de gedaante aan te nemen van een vis en een schildpad.' Ook de relikwietempels werden versierd met watergeesten.

Met de voetzolen omhoog

'In het boeddhisme en het jainisme, een verlossingsleer die tegelijk met het boeddhisme in Noordoost-India ontstond, staat de ingehouden energie centraal', licht Jan Van Alphen toe. 'Vele figuren mediteren tot ze verlicht zijn. Asceten in lotushouding zijn daar een voorbeeld van. Sommige heilige mannen nuttigen nauwelijks voedsel. Hun volgehouden boetedoening zou een innerlijke gloed opwekken. Andere hindoeïstische strekkingen proberen dan weer de verlossing te bereiken door het vlees van offerdieren te nuttigen.'

Ook yoga is wijd verspreid. Deze gecompliceerde zithouding is nog ouder dan de religies. 'Archeologen ontdekten oeroude stenen tabletjes waarop dieren en goden met de voetzolen omhoog worden afgebeeld. India is trouwens een levend museum. Van haast elke periode zijn geloofsovertuigingen en praktijken blijven bestaan.'

Expo 'Nala-Damayanti - geschilderde miniaturen' (tot 10/12/2007)

Epische verhalen als de Baghavad Gita en de Ramayana ontbreken niet op het India festival. Dat geldt ook voor de Indiase muziek en de verschillende dansvormen die volgens de overlevering een goddelijke oorsprong hebben. Tijdens het openingsweekend (7 en 8 oktober) zijn er demonstraties van de sierlijke 'bharata-natyam' dans, die vroeger was voorbehouden voor tempelmeisjes. Zinnenstrelend is de marathonvoorstelling op 21 oktober met onder meer de opzichtig gemaquilleerde en gekostumeerde kathakali-dansers uit Kerala die hun talrijke enkelbelletjes alleen maar mogen laten rinkelen als hun dansmeester daarvoor toestemming geeft.

LD

Van 7 oktober tot 21 januari

India. Tejas/Scheppende energie

Openingsweekend met klassieke dans, Bengaals theater, sarangiconcert en party op 7 en 8 oktober

Klassiek India-weekend met Mahabharata-marathon in kathakali-stijl

op 21 en 22 oktober

Brussel, Paleis voor Schone Kunsten,
info 02-507 84 44

Vrijdag 27 oktober, 20.30

Koffie/Temesta door
Ensemble Leporello
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34,
Alseberg-Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 28 oktober, 20.15

Platonov door Theater Antigone
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 28 oktober, 20.30

Zetelzucht door Het Gevolg
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

**Donderdag 2 november,
19.00 en 20.30**

In Memoriam door Hanneke
Paauwe/Art Buro Limburg
(zie bespreking pag. 16)
Kerkhof Dilbeek
02-466 20 30 (CC Westrand)

3 en 4 november, 20.30

Een avondje Dario Fo door
Toneelkring Willen is Kunnen
Zaal Papeblok, P.
Vandersandestraat 15, Tervuren
02-767 32 02

Zaterdag 4 november, 20.15

De Karper door De Bloedgroep
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

FAMILIEVOORSTELLINGEN

Zaterdag 7 oktober, 15.00

Cinema Victoria door Unieke
Zaken (vanaf 6 jaar)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 13 oktober, 20.00

Het paard van Troje door
Ultima Thule (vanaf 10 jaar)
Zaal Papeblok,
P.Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 92

**Zaterdag 14 oktober,
15.00 en 17.00**

Ogen in je vingers door Cinderella
& Villanella/Hanneke Paauwe
(vanaf 8 jaar)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 14 oktober, 20.00

Splash door Theater De maan
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 15 oktober, 15.00

Mama is jarig door Peter Zegveld
(vanaf 5 jaar)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Woensdag 18 oktober, 14.00

De meester van de lach door
Theater Top (van 4 tot 9 jaar)
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Zondag 22 oktober, 19.45

Oscar & Mamie Rose door
Kopergietery (vanaf 11 jaar)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

*Oscar & Mamie Rose op
22 oktober in Dilbeek*

Woensdag 25 oktober, 15.00

Niet voor kinderen door
De Planken (vanaf 6 jaar)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

**Donderdag 26 oktober,
Zondag 29 oktober, 15.00**

Spring 'Op de sofa'
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34,
Alseberg-Beersel
02-359 16 00

Zondag 29 oktober, 15.00

**Wereldfeest Vilvoorde 2006:
Eigenwijs** door Samba Salad
(vanaf 4 jaar)
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Dinsdag 31 oktober, 15.00

**Het verhaal van paard Parel en
boer Dees** (vanaf 6 jaar)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 2 november, 15.00

Goed dat je d'r bent door
De Band Krijgt Kinderen
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zondag 5 november, 15.00

Beertje Boris door
Theater Houtekop
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

DANS

Donderdag 12 oktober, 20.15

M, an average piece door Maria
Clara Villa-Lobos
(zie bespreking pag. 16)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 27 oktober, 20.30

Walking Oscar
door Zoo/Thomas Hauert
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 3 november, 20.30

D'Orient door Compagnie Thor
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34,
Alseberg-Beersel
02-359 16 00

HUMOR

Vrijdag 6 oktober, 20.30

Loebas door Henk Ryckaert
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34,
Alseberg-Beersel
02-359 16 00

Donderdag 12 oktober, 20.30

ManManMan zkt. Vrouw
door ManManMan
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 19 oktober, 20.30

Terug normaal door
Els De Schepper
CC Den Horinck,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Zondag 22 oktober, 20.30

Con voce soave
door De Frivole Framboos
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 26 oktober, 20.00

Bij mij zijt ge veilig
door Wim Helsen
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

3 en 4 november, 20.30

Tailleur pour Dames door
Het Brussels Volkstejoeter
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 4 november, 20.00

Intiem door Vitaliski
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34,
Alseberg-Beersel
02-359 16 00

SENIOREN

4 en 5 oktober, 14.00

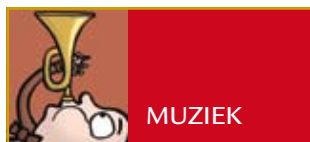
Houden van door Samatha,
de Vaganten, Miek en Roel, Ed
Kooyman en Herman van Haeren
en Elly en Rikkert Zuiderveld
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 12 oktober, 14.00

**Broederlijk Vlaamse klassiekers
delen** door Marc Dex & Juul Kabas
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Dinsdag 17 oktober, 14.30

Frotting Blues door Little Jimmy &
The Silver Foxes
CC Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

MUZIEK

Woensdag 4 oktober, 20.30

Power Percussion

CC Den Horinck, Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Woensdag 4 oktober, 20.30

(om 19.30 voor de liefhebbers 'wereld op je bord': menu met wereldingrediënten – reserveren is nodig!)

Abdelli

CC Het Bolwerk, Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 5 oktober, 20.00

Hormonia

GC de Bosuil, Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Donderdag 5 oktober, 20.00

Grand door Monza

GC de Zandloper, Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 6 oktober, 20.30

Another black feather

door Dayna Kurtz
De Muze van Meise, Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 6 oktober, 20.30

Moederziel alleen

door Willem Vermandere (zie bespreking pag. 14)
GC de Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67, Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Zaterdag 7 oktober, 20.00

Les Nuits door The Nits

(bespreking zie pag. 13)
CC de Meent, Gemeenveldstraat 34, Alseberg-Beersel
02-359 16 00

Donderdag 12 oktober, 20.30

Hartklop door Johan Verminnen

CC Den Horinck, Noorderlaan 20, Zellik
02-466 78 21

Vrijdag 13 oktober, 20.00

Blues Night met The Generals Jack en Howlin' Bill & His Blues Circus Eigen Thuis (Centrum voor integratie van personen met een handicap), Schildpadstraat 30, Grimbergen
02-269 60 06

Zaterdag 14 oktober, 20.15

Les Nuits door The Nits (zie bespreking pag. 13)
CC Strombeek, Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 14 oktober, 20.30

It All Leads To This door Scala & Kolacny Brothers
CC Het Bolwerk, Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zondag 15 oktober, 20.00

Sickly men of thirty or so door Jamie Clarke's Perfect
De Muze van Meise, Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Donderdag 19 oktober, 20.00

Goody Bag door Voice Male

GC de Zandloper, Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 20 oktober, 20.30

Hartklop door Johan Verminnen

De Muze van Meise, Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 20 oktober, 20.30

Papillon Petit Comité & Roland Van Campenhout

CC Het Bolwerk, Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 21 oktober, 20.30

Zuiderwind door Olla Vogala/

CrossRoads SA vzw
CC Westrand, Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 21 oktober, 20.30

Delirium très Sax

door Les DéSAXés
CC Den Blank, Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zaterdag 21 oktober, 20.30

Anna door Ronny Verbiest & Antje De Boeck
Zaal Papeblok, P.Vandersandestraat 15, Tervuren
02-769 20 92

Woensdag 25 oktober, 20.30

(om 19.30 voor de liefhebbers 'wereld op je bord': menu met wereldingrediënten – reserveren is nodig!)

Ialma

CC Het Bolwerk, Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Vrijdag 27 oktober, 20.30

Urban Culture Live door Leki

GC de Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67, Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Zaterdag 28 oktober, 20.30

Hormonia

CC Westrand, Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 28 oktober, 20.30

Wereldfeest Vilvoorde 2006:

Cubita door Bodixel

CC Het Bolwerk, Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 2 november, 20.30

Tango y milonga de Argentina

door Gustavo Toker
CC de Meent, Gemeenveldstraat 34, Alseberg-Beersel
02-359 16 00

Vrijdag 3 november, 20.30

Louis, een muzikaal eerbetoon aan

Louis Neefs door Jenne Declair, Thomas Lauwers, William Reven en Sabien Tiels
De Muze van Meise, Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Zaterdag 4 november, 20.00

Zennetoer: Regionaal Vrij Podium

(andere voorrondes: 14 oktober in JC Laekelinde (Sint-Pieters-Leeuw), 28 oktober in CC de Meent (Beersel) en 18 november in GC de Boesdaalhoeve (Sint-Genesius-Rode), finale: 6 januari in CC 't Vondel (Halle))
GC de Moelie, Sint-Sebastiaanstraat 14, Linkebeek
02-380 77 51

JAZZ

Donderdag 26 oktober, 20.30

Jazzisfaction

CC de Meent, Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

KLASSIEK

Woensdag 4 oktober, 20.00

Festival van Vlaanderen: Ensemble

Explorations o.l.v. Roel Dieltiens

GC de Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan, 6, Kraainem
02-721 28 06

Zaterdag 7 oktober, 20.15

Les Tisserands door Zefiro Torna

(zie bespreking pag. 13)
Kerk Beigem
02-263 03 43 (CC Strombeek)

Zaterdag 7 oktober, 20.00

In dialoog door B-Five

(zie bespreking pag. 15)
De Muze van Meise, Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Maandag 9 oktober, 20.00

Festival van Vlaanderen: Ensemble

Explorations o.l.v. Roel Dieltiens

GC de Zandloper, Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 13 oktober, 20.30

Festival van Vlaanderen: Mozart-

machine door Bl'ndman Quartet

CC de Meent, Gemeenveldstraat 34, Alseberg-Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 14 oktober, 20.00

Festival van Vlaanderen:

Piet Kuijken

Museum Felix De Boeck, Kuikenstraat 6, Drogenbos
02-377 57 22

Zaterdag 14 oktober, 20.30

Festival van Vlaanderen:

Vitaly Samoshko

CC De Ploter, Kerkstraat 4, Ternat
02-582 44 33

Vrijdag 20 oktober, 20.30

The devils' fiddler door Roby

Lakatos Ensemble
CC de Meent, Gemeenveldstraat 34, Alseberg-Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 21 oktober, 20.30
Kerkconcert door
 koperensemble Bravoer
 Sint-Jan-Evangelistkerk,
 Markt, Tervuren
 www.bravoer.be en 02-687 67 15
 (Pieter Schabon)

Zondag 22 oktober, 11.00
Billy Pletinck
 De Muze van Meise,
 Brusselsesteenweg 69, Meise
 02-268 61 74

Woensdag 25 oktober, 20.30
**Ondrej Havelka &
 His Melody Makers**
 CC Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02-466 20 30

Donderdag 26 oktober, 20.00
**Axel Everaert & Het Nuove
 Musiche Kwartet**
 GC de Kam, Beekstraat 172,
 Wezembeek-Oppem
 02-731 43 31

Vrijdag 3 november, 20.15
**Musicalische Exequien van
 Heinrich Schütz**
 Abdijkerk, Kerkplein, Grimbergen
 02-263 03 43 (CC Strombeek)

FILM

Woensdag 4 oktober, 20.30
The Da Vinci Code
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Maandag 9 oktober, 20.30
Volver
 CC Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
 02-255 46 90

Woensdag 11 oktober, 20.30
The Road to Guantanamo
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 11 oktober, 20.30
Volver
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Donderdag 12 oktober, 14.00
(pauze met koffie en taart)
Vidange Perdue
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34,
 Alsemberg-Beersel
 02-359 16 00

Zondag 15 oktober, 15.00
Ice Age 2: The Meltdown
 (vanaf 6 jaar)
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34,
 Alsemberg-Beersel
 02-359 16 00

Zondag 15 oktober, 20.00
Cars
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34,
 Alsemberg-Beersel
 02-359 16 00

Maandag 16 oktober, 20.30
United 93
 CC Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
 02-255 46 90

Dinsdag 17 oktober, 20.30
Marie-Antoinette
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 18 oktober, 20.30
Pirates of the Caribbean
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Zondag 22 oktober, 20.00
Volver
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34,
 Alsemberg-Beersel
 02-359 16 00

Maandag 23 oktober, 20.30
Marie-Antoinette
 CC Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
 02-255 46 90

Dinsdag 24 oktober, 20.30
La tournée de pages
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

Woensdag 25 oktober, 20.30
Miami Vice
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

Vrijdag 27 oktober, 20.00
The Constant Gardener
 GC de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 02-460 73 24

Zondag 29 oktober, 20.00
Marie-Antoinette
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34,
 Alsemberg-Beersel
 02-359 16 00

Maandag 30 oktober, 20.30
**Pirates of the Caribbean:
 Dead's Men Chest**
 CC Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
 02-255 46 90

Dinsdag 31 oktober, 15.00
De griezelbus (vanaf 8 jaar)
 CC de Meent,
 Gemeenveldstraat 34,
 Alsemberg-Beersel
 02-359 16 00

Dinsdag 31 oktober, 20.30
United 93
 CC Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02-263 03 43

TENTOON-
 STELLING

**Van 6 tot 8 oktober,
 vr 20.00-22.00,
 za en zo 14.00-18.00**
**Groepstentoonstelling:
 Verbeelding aan de macht**
 GC de Moelie,
 Sint-Sebastiaanstraat 14,
 Linkebeek
 02-380 77 51

**7 en 8 oktober, 14 en 15 oktober,
 7/10 vanaf 18.00,
 andere dagen 14.00-18.00**
Crejong, tentoonstelling leerlingen
 afdeling Keramiek, schilderen en
 tekenen
 Oud Gasthuis,
 Gemeenteplein 26, Asse
 02-456 01 60

**Tot 8 oktober, do, vr, za en zo
 10.30-18.30**
Zelfde grond, hedendaagse
 aboriginalkunst n.a.v. Open
 Monumentendag 'import-export'
 Museum Felix De Boeck,
 Kuikenstraat 6, Drogenbos
 02-377 57 22

**Van 10 oktober tot 9 november,
 doorlopend**
Isabelle François
 CC Den Blank,
 Begijnhofplein 11, Overijse
 02-687 59 59

**Van 13 tot 17 oktober, 13/10 om
 20.00, 14 en 15/10 van 14.00-
 18.00, 16/10 op afspraak en
 17/10 van 10.00-18.00**
Expo 'De Kreatieve Zwaan'
 De Zwaan,
 Gemeentehuisstraat 1, Dworp
 0496-50 21 30
 (Monique Vanobberghen)

**14, 15, 21 en 22 oktober, 14/10
 om 20.00, 15 en 22/10 van 14.00-
 18.00, 21/10 van 10.00-18.00**
**Tentoonstelling Kunstkring
 De Merselborre**
 Ontmoetingscentrum
 De Merselborre,
 Schaliestraat 2, Vlezenbeek
 02-532 51 67 (Patrick Bardyn)

**Van 15 oktober tot 23 december,
 do, vr, za en zo 10.30-18.30**
Gaston De Mey
'Een selectief overzicht'
 Museum Felix De Boeck,
 Kuikenstraat 6, Drogenbos
 02-377 57 22

**28 en 29 oktober, 1 november,
 28/10 14.00-20.00, 29/10 10.00-
 12.00 en 14.00-20.00,
 1/11 10.00-12.00 en 14.00-18.00**
Fotomuze 2006 door
 Fotoclub Asse
 Oud Gasthuis,
 Gemeenteplein 26, Asse
 02-456 01 60

VOOR-
 DRACHTEN &
 CURSUSSEN

Woensdag 4 oktober, 20.30
**Habermas en de broosheid van
 de democratie** door Tim Heysse,
 uit een reeks van 5 lezingen over
 democratie en autoriteit
 Den Tat,
 Kalenbergstraat 9, Dilbeek
 02-502 38 80 (Masereelfonds)

Vrijdag 6 oktober, 20.00
**NPK een magische formule, maar
 wat betekent dat?** door Etienne
 Raemdonck
 Cultuurhoeve Mariadal,
 Kouterweg 2, Zaventem
 02-720 20 67 (Daniël Decoene,
 VELT-Zaventem)

Dinsdag 10 oktober, 14.00

Beschavingen botsen niet
door Mark Heirman, publicist
internationale politiek
Kasteel La Motte,
Lumbeekstraat 20,
Sint-Ulriks-Kapelle
02-466 20 30 (CC Westrand)

Woensdag 11 oktober, 20.00

Diavoordracht over Denemarken
door J.P. Demarsin
Cultuurhoeve Mariadal,
Kouterweg 2, Zaventem
02-720 23 92 (W. Buelens)

Vrijdag 20 oktober, 20.00

Harba Lorifa! – 900 jaar Hertogdom Brabant
door Jan L. Bauwens
Felix Sohiecentrum,
Gemeenteplein, Hoeilaart
02-657 39 69
(Chris Joris, Willemsfonds)

Maandag 23 oktober, 20.30

Michelangelo Antonioni en de abstracte ruimte, filmlezing door Steven Jacobs
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 24 oktober, 19.30

Taiwan-avond
CC Den Horinck,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 35 05
(VTB-VAB Groot-Asse)

Woensdag 25 oktober, 20.30

Vrij denken in verzet door Gerlinde Swillen over het leven van Walter Benjamin, uit een reeks van 5 lezingen over democratie en autoriteit
Den Tat,
Kalenbergstraat 9, Dilbeek
02-502 38 80 (Masereelfonds)

Donderdag 26 oktober, 20.00

Het groeiend fundamentalisme in de samenleving en de godsdiensten
Organisator: Davidsfonds en Katholiek Protestants Forum
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vrijdag 3 november, 20.00

De vaste planten in de groentetuin. Groenten, fruit en kruiden kweken in bakken door Peter Bauwens
Cultuurhoeve Mariadal,
Kouterweg 2, Zaventem
02-720 20 67
(Daniël Decoene, VELT-Zaventem)

CURSUSSEN

Vanaf 2 oktober, 19.30-22.15

Sprekens voor publiek
(10 avonden, i.s.m. Arch'educ)
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Dinsdag 3 oktober, 20.00

Info-avond gemeenteraadsverkiezingen
GC de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Dinsdag 3 oktober, 20.00-22.00

Info-avond Internationale Shiatsu School
Zaal Huybrechts,
Basiel De Craenelaan 18, Wemmel
www.issshiatsu.be en
023-309 17 02

Woensdag 4 oktober, 19.30

Info-avond gemeenteraadsverkiezingen
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Vanaf 4 oktober, 13.30-16.30

Kleur van de media
(4 namiddagen, i.s.m. Arch'educ)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Vanaf 4 oktober, 18.30-20.00 (initiatie) en 20.00-21.30 (niveau 1)

Djembé: initiatiereeks en reeks voor beginners (10 lessen)
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Woensdag 11 oktober, 14.30-17.00

Jongerenatelier: voor jongeren van 12 tot 16 jaar 'Radioman' (door Artforum)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

14 en 30 oktober, 1 en 2 november, 10.00

Cursussen 'Powertex' (14/10) en 'Experimentele Batik op papier' (30/10 en 1 en 2/11)
Athena,
Humbeksesteenweg 184,
Grimbergen
02-460 44 92

Zaterdag 28 oktober, 15.00

Workshop Griezelkoken met Roald Dahl, voor kinderen van 6 tot 10 jaar
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zaterdag 28 oktober, 10.00-12.00

Kinderatelier: voor kleuters van 4 en 5 jaar 'Spookparadijs', voor kinderen van 6 tot 8 jaar 'Griezelshop' (allebei door Artforum)
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

30 en 31 oktober, 10.00-16.00

Creatieve workshops voor kinderen (van 6 tot 12 jaar, op 31/10 ook voor 4- en 5-jarigen)
GC de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Donderdag 12 oktober, 20.00-22.00

Opening documentatiecentrum Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Dilbeek
Muziekacademie,
Gemeenteplein, Groot-Bijgaarden
02-466 44 05 (A. Janssens)

Zaterdag 14 oktober, 20.00

De 9de Meentquiz
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34,
Alsemberg-Beersel
02-359 16 00 (vooraf inschrijven!)

Zondag 15 oktober, 8.00-12.00

Rommelmart
Grote Markt, Vilvoorde
02-255 46 45 (dienst Secretarie)

Zaterdag 21 oktober, 9.30-13.00

Tweedehandsbeurs voor baby-, kinder- en tienerkleding, babyuitzet, speelgoed en fietsen
Duitse School, Lange Eikstraat 71,
Wezembeek-Oppem
02-731 04 56 (Ina Koehler)

Vrijdag 27 oktober, 19.30

Astroclub met Frank Deboosere:
Astronomie op het internet
Volkssterrenwacht MIRA,
Abdijstraat 22, Grimbergen
02-269 12 80

Zaterdag 18 november, 14.00-18.00

Symposium 'de rand' (meer info in RandKrant november)
CC Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
0475-42 36 99 (Jan Lamote, Orde van den Prince) en www.ovdp.net

Zaterdag 18 november

5 de Dag van de Nabestaanden, conferentie en ontmoetingsdag voor nabestaanden na zelfdoding (aantal inschrijven is beperkt!)
Elewijt Center,
Tervuursesteenweg 564, Elewijt
www.werkgroepverder.be en
02-361 21 28

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 november tot 4 december 2006 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 oktober a.s. U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be.

Het Sint-Lukasarchief is de engelbewaarder van het Brusselse en Vlaamse architecturale patrimonium, zijn actie ‘Red het modernisme!’ is een spoedgevallendienst. Die werkt met provinciale lijsten van geredde en nog te redden gebouwen en buigt zich in Vlaams-Brabant over drie zwaar verwaarloosde zorgkinderen. En laat die nu alledrie te vinden zijn in de rand: Sanatorium Lemaire in Overijse, dat volgens mij alleen nog door een mirakel kan worden gered, Cercle Sportif Saint-Michel in Wemmel, die volgens de actievoerders nog gezond genoeg is ‘voor zinvolle restauratie’, en Villa Dirickx in Sint-Genesius-Rode, die ik van dichtbij ging bekijken en de sightseeing meer dan waard vond.

TEKST Brigitte Raskin | FOTO'S Edgard Alsteens

De mooiste villa van Sint-Genesius-Rode

In de faciliteitengemeente die politiek het moeilijkst ligt – noordelijk tegen Brussel aan, zuidelijk tegen Wallonië – staan de kerk en het gemeentehuis al lang niet meer in het midden. Daarom heb ik er mij leren oriënteren via de Waterlooosesteenweg en de

Zoniënwoodlaan. Daar tegenaan liggen de villawijken die van Rode een uitgesproken residentiële gemeente maken, groene buurten met straatnamen die, van de Goede Luchtlaan boven – tot de Golfiaan onderaan, laten verstaan waarom Belgen en buitenlanders hier zo graag wonen. En helemaal onderaan tegenaan de Waterlooosesteenweg aan vind ik de Maria-Joannalaan, met daarin op nummer 28 Villa Dirickx.

Achter zijn art deco poort die met een hangslot is vergrendeld en een omheining die mij niet kan tegenhouden, omgeven door zijn grote tuin die nu braakliggend terrein is, prijkt het prachtige huis dat ik al op foto's heb bewonderd. Ook al is het in werkelijkheid vuilwit, brokkelig en leeg, het is onmiskenbaar het soort huis dat ik bewoon in mijn dromen. Toen Charles Baudelaire (1821-1867) dichtte ‘Là, tout n'est qu'ordre et beauté/Luxe, calme et volupté’ had hij een ander oord voor ogen, maar als ik zijn regels citeer, denk ik aan een plek als deze. Ik kan me zelfs inbeelden dat grote architecten als Le Corbusier (1887-1965) of Frank Lloyd Wright (1867-1959) de regels van Baudelaire ook hebben gelezen en zich erdoor hebben laten inspireren.

Een beeldhouwwerk

Ook bij het zien van Villa Dirickx ben ik, als altijd bij het zien van een modernistisch gebouw, eerst een en al verbazing. Hoe bestaat het dat al voor de Tweede Wereldoorlog zo werd gebouwd en deze villa dus ouder is dan de meeste huizen hier in de buurt? Dat zijn pseudo-kasteeltjes of bouwsels in fermette-

of een andere neo- of non-stijl. Ze zien er duur, comfortabel en zeer verzorgd uit, maar hebben niets van wat een architecturaal geslaagd huis tot een kunstwerk maakt. Villa Dirickx heeft daar alles van en dus ben ik ook een en al verrukking. Gedurfde vlakken, rechte lijnen, speelse vormen zijn hier samengebracht tot wat door kunstcritici terecht een beeldhouwwerk wordt genoemd. Het speelse zit 'm in het element dat onmiddellijk opvalt: de buitentrapp die naar een overstekend upper deck kringelt – modernistisch gebouwen doen wel meer aan schepen denken.

Villa Dirickx oogt tijdloos, maar is dus vooroorlogs, gebouwd in 1928-1933. Ze is het werk van de Belgische architect Marcel Leborgne (1898-1978), een Waal waarvan het meeste werk in en om Charleroi is te vinden. De architectuur zat de Leborgnes in het bloed van grootvader tot kleinzoon. Marcel werkte soms samen met zijn broer Henri, maar die was behalve ouder ook behoudsgezinder. Ofschoon Henri ook meewerkte in Sint-Genesius-Rode, moet zijn invloed er minimaal zijn geweest. Want vooral daar leefde Marcel zich uit in het – tijdens het interbellum revolutionaire – modernisme waartoe hij zich na een scholing in de traditionele architectuur had bekeerd.

M. Leborgne bouwde de villa voor de verder vrij anoniem gebleven H. Dirickx, de toenmalige baas van het staalbedrijf Forges de Clabecq (op de plannen heet hij Monsieur Dirickz, dan met z geschreven). Die heer vroeg om een ‘huis met de sfeer van een internationale hotel-lounge’, en dat is precies wat hij kreeg. Dat was vooral een kwestie van

interieur, en om dat goed te zien kan ik beter in mijn lijfboek 'Horta and after' kijken dan vanop de terrassen naar binnen gluren. Daarbij zie ik immers vooral de hardboardplaten die de huidige toestand van verval afdekken, op de foto's in het boek zie ik wat op de website van 'Red het modernisme' als volgt staat beschreven: 'Het marmeren waterbekken, een verdiepinghoge spiegel, een translucide dak (alles met ingebouwd kunstlicht) en het Escheriaanse trappencomplex onderstrepen de spectaculaire allures van deze villa' – ja, de allures van een chique hotel.

Afgeleefd en afgetakeld

Die monumentale hoogte-aanpak speelt zich overigens af aan de achterkant van het gebouw. Die ziet er stevig en gesloten uit in vergelijking met de transparante, zeer modernistische, voorkant. 'Il s'agit plus d'un palais que d'une villa pour ce bâtiment, fort influencé par le Corbusier pour la façade côté rue, et d'un style plus Art Déco/paquebot pour la façade arrière,' schrijven Waalse Leborgne-kenners. En inderdaad: sta je in het park achter de villa, dan komt een reuzenschip op je toe gevaren, met een boeg die een late Horta had kunnen zijn, uit de tijd dat die het Brusselse Paleis voor Schone Kunsten en het Centraal Station ontwierp.

Niet te verwonderen dat de Villa Dirickx, alias de Villa Leborgne, van in het begin een discussie-onderwerp voor architectuurkenners en modernismefans werd. Ik kijk ook verbluft naar het verschil tussen voor- en achterkant en vraag me ook af of die krul van een buitentrapp wel bij het sobere en functionele modernisme past.

Maar helaas zijn zulke artistieke kwesties nu niet aan de orde en moet de aandacht naar de precare toestand en toekomst van de villa gaan. Red dit gebouw!, is ook mijn eerste reactie wanneer ik tussen het puin en steengruis sta dat achteraan naar beneden is gestort. Elke liefhebber van het modernisme weet welke kwalen inherent zijn aan deze bouwstijl met zijn platte daken en terrassen, zijn voorkeur voor materialen als beton en staal, zijn open ruimtes en doorzichtige muren. 'Lekkende terrassen, betonschade en vochtproblemen', signaleren de redders van hopelijk ook dit huis. Ik kan daar nog aan toevoegen: afbrokkelende steunpilaren, roest en barsten.

'Afgeleefd', noteren de redders ook. De dochter van H. Dirickx was blijkbaar geen trotse en zorgzame eigenaar van het familiaal erfgoed. Pierre Stevens, een zakenman die de villa in 1985 kocht, werd dat wel. Maar hij pakte de toen nodige herstellingen niet architecturaal-vakkundig en grondig aan. 'Snelle retouches verborgen de schade aan de betonstructuur', diagnosticeren de redders. Het verval lijkt hier onvergelykelijk minder erg dan dat van hun grootste zorgenkind, het

voormalig sanatorium in Overijse, maar dat maakt het des te pijnlijker om aan te zien: deze patiënt is niet op sterven na dood, maar moet dringend naar de intensive care.

Een oog in het zeil

De 'Villa Leborgne en tuin' zijn intussen wel al op de lijst van beschermde Monumenten & Landschappen terechtgekomen. Dat betekent dat het huis niet mag worden afgebroken en de Vlaamse overheid de eigenaar zowel zal subsidiëren als in de gaten houden, althans de toekomstige eigenaar, want op dit moment zoekt vastgoedmakelaar Mexx International s.a. een volgende koper voor het huis (dat, tussen haakjes gezegd, door die Brusselse firma alleen in het Frans en het Engels wordt aangeboden en in de categorie van gebouwen van € 1.500.000 en meer). Vandaar dat nu vooral die vastgoedmakelaar in de gaten moet worden gehouden – iedereen op zijn qui-vive, alle hens aan dek, altijd een oog in het zeil!

Sint-Genesius-Rode heeft trouwens al ervaring met zo'n noodgeval, het recente wel en wee van Villa Urvater, een werk van architect André Jacqmain, modernisme van na

de oorlog. De villa, waardevol patrimonium, kwam in handen van een projectontwikkelaar, waarna de slopingsvergunning van de gemeenteraad pas op het allerlaatste moment werd verhinderd en het slopingsverbod van de minister van Ruimtelijke Ordening pas op het nippertje werd uitgevaardigd, een verhaal apart, waarvan het besluit luidt: de reddingsoperatie van het domein aan de Lequimelaan in Rode is geslaagd. En wie denkt u dat hier de redders in nood waren? Ja, hoor: het Sint-Lukasarchief en zijn urgentieploeg. Voor Villa Urvater kon die wremmel architect Jacqmain (1921) zelf nog als hoofdverpleger engageren, voor Villa Dirickx zal ze het van de Vlaamse monumentenzorg moeten hebben.

Info

www.redhetmodernisme.be

www.bienavous.be/leborgne

www.mexxinternational.com

Horta and after. 25 Masters of Modern Architecture in Belgium, Department of Architecture and Urbanism, Ghent University, 2001

Gemeenteraadsverkiezingen zijn een moment van de waarheid en in de meeste randgemeenten *un mauvais moment à passer*. De stembusgang is er immers ook een verkapt talentelling en in sommige gevallen een krachtmeting tussen Frans- en Nederlandstaligen. En telkens opnieuw blijkt dan hoe jammerlijk het is misgelopen sinds in 1963 faciliteiten de gang van zaken in de rand bemoeilijken.

TEKST Brigitte Raskin | FOTO Patrick De Spiegelaere

Van den domme

Toen ik nog een veertiger en lerares was, kreeg ik steevast de oproep om te zetelen als voorzitter van een stembureau. Dat was een hele klus, maar ik deed het graag – burgerzin en verantwoordelijkheid liggen me nauw aan het hart. Om te beginnen moest ik mijn bureau samenstellen door bijzitters te werven, ook uitverkozen inwoners van Overijse. En daar had je ze dan, Franstaligen onder die mogelijke bijzitters. Ze belden aan of stuurden brieven om uit te leggen dat ze niet als bijzitter konden opdraven omdat ze Nederlandsonkundig waren – dé smoes om ervan af te zijn, wist ik. ‘Geen probleem’, zei ik, ‘ik kan u het nodige vocabularium een, twee, drie bijbrengen. Identiteitskaart. Alstublieft. Dank u.’ Waarop de Franstalige dan maar een andere smoes bedacht, moeder ziek, vrouw airhostess, eigen zondagswerk ofzo. Ik was eerlijk gezegd zo’n onwillige liever kwijt dan rijk en leidde op verkiezingszondag liever een prettig ploegje werklustigen. Daarin draaiden soms, ook eerlijk gezegd, toch Franstaligen mee, opgeroepen bijzitters die niet moeilijk hadden gedaan en zonder bijscholing én met de kiezers én met de andere bureauleden in het Nederlands converseerden.

Want het mag en moet gezegd: de Franstaligen in de rand mogen niet allemaal over één kam worden geschoren en vormen grosso modo twee groepen. Er zijn de beschaafde, redelijke, verstandige francofonen. Zij doen

niet moeilijk, draaien probleemloos mee in de Vlaamse gemeente waarin ze thuishoren en spreken soms beter Nederlands dan Vlamingen in Wallonië Frans spreken. En er zijn de ongemanierde, kortzichtige, onverstandige francofonen. Zij schijnen nog altijd niet te beseffen dat ze in een Vlaamse gemeente wonen, houden zich van den domme zoals mijn onwillige kandidaat-bijzitters dat deden en vertikken het om Nederlands te leren (of te spreken als ze de taal eerder leerden). Het was over hen, die domoren, dat Yves Leterme zei dat ze ‘blijkbaar intellectueel niet in staat zijn om Nederlands te leren’. Die intussen wereldberoemde opmerking maakte de Vlaamse minister-president half augustus in de Franse krant *Libération*, in een interview dat een voorbeeldige les België-voor-beginningen was. De faciliteiten, aldus Leterme, hebben niet geleid tot datgene waarvoor ze waren bedoeld, namelijk de geleidelijke aanpassing van de francofonen aan de taalwetten van 1963. Waarop hij, bij wijze van afsluiter over die faciliteiten, zijn ironische sneer liet volgen. Goed en raak geplaast, en lekker uitdagend, inbegrepen dat hij ‘de francofonen’ zei en niet het onderscheid maakte tussen de slimmen en de dommen – de goede verstaander wist en weet natuurlijk over wie en wat Leterme het had.

Helaas lieten vooral de slechte verstaanders van zich horen, met name de Franstalige politici die altijd onmiddellijk en veel te

luid ‘au’ roepen als de vinger wordt gelegd op de wonde die de ongeluksfaciliteiten al drieënveertig jaar lang in België zijn. Terwijl het eerder omgekeerd zou mogen en moeten zijn, Vlaamse politici die jammeren over dat eeuwige pijnpunt. ‘Het klopt dat er in Vlaanderen gemeenten zijn met 70 of 80 procent francofonen’, zei Leterme onomwonden in het interview, net om uit te leggen waarop de faciliteiten helaas zijn uitgedraaid.

Dat het inderdaad klopt, zullen we op 8 oktober opnieuw kunnen natellen. En wat dan? Beschaafd, redelijk, verstandig overleg van Franstalige en Vlaamse politici dringt zich nu al jaren dwingend op, én over de faciliteitengemeenten én over Brussel, over wat Leterme in het interview ‘imbroglio actuel’ noemt, de huidige verwarring of verwikkelingen. Een mogelijke oplossing voor dat imbroglio, bevestigde hij daarbij, is een statuut voor Brussel à la Washington DC, los van de Vlamingen en de Walen, in handen van de Brusselaars en de Europeanen. De mogelijkheid van die oplossing, dát was pas straf gezegd van Leterme, maar geen twee Waalse hanen die dáár naar kraaiden.

Wat er ook van zij en wordt, ik ben van mening dat we de verstandige francofonen in de rand moeten koesteren en de onverstandige francofonen de faciliteiten moeten ontnemen. □

Van huizen & tuinen

De zwaarste pompoen van Europa

Op 7 oktober organiseert de Belgian Pumpkin Confederation in Pacht Hof Stroykens in de Merenstraat in Duisburg (Tervuren) voor de 18de keer het Europees en Belgisch kampioenschap voor de zwaarste pompoen.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Belgian Pumpkin Confederation

Vorig jaar werd Jef Boonen uit Kasterlee Europees kampioen met een pompoen van liefst 484,50 kg, een absoluut record. De tweede en derde prijs ging ook naar telers uit Kasterlee, Luc Vanheuckelom met een pompoen van 465,50 kg en Leo Cuyper met een van 445 kg.

Van licht- naar zwaargewicht

De jaarlijkse pompoenweging van Duisburg wordt stilaan een traditie. Alles begon twintig jaar geleden toen René Sterckx toevallig een krantenartikel over een pompoenweging in Amerika las. Hij raakte daardoor gefascineerd en werd lid van de World Pumpkin Confederation (w.p.c.). Hij begon ook zelf pompoenen te kweken met zaad dat hij speciaal liet overkomen uit Amerika. Maar dat was aanvankelijk geen succes. Zijn eerste 'kampioen' woog 52,5 kg. Het tweede jaar had hij meer geluk: zijn zwaarste pompoen woog toen 101,5 kg.

In 1990 sticht René Sterckx samen met enkele medestanders de Belgian Pumpkin Confederation (b.p.c.), de Belgische tegenhanger van de w.p.c., en starten ze met een pompoenweging in Duisburg. Het eerste jaar zijn er slechts vier deelnemers, maar elk jaar neemt het succes toe. In 1992 wijdt zelfs de Wall Street Journal er een artikeltje aan. Momenteel komen de deelnemers uit heel België en zelfs uit andere Europese landen. De jaarlijkse pompoenweging wordt ook meer dan

alleen een weging. Er komen allerlei kraampjes met pompoenbrood, zelfgemaakte pompoencake en pompoensoep, zelfs een speciaal drankje op basis van pompoen en meloen, en pompoenpralines. En uiteraard is er ook een stand waar men pompoenen in alle kleuren en vormen verkoopt.

In 2004 werd er zelfs een 'pompoenen' standbeeld van kunstenaar Frank Lipka ont-huld, een 400 kg zware gele steen waarin vier pompoenen zijn verwerkt. Het was een geschenk van de Duitse zustergemeente Kloster Lehnin die eveneens pompoenenwegingen houdt.

Het geheim

Zorgen voor het juiste zaad is zeer belangrijk. Voor de reuzenpompoenen wil dat zeggen dat men het zaad best besteld bij de juiste leverancier, bijvoorbeeld in de USA of Canada. Ze worden midden april tot begin mei binnenshuis gezaaid. Vanaf midden mei kunnen ze eventueel ook buiten op goed beschutte plaatsen worden gezaaid. De jonge plantjes worden na half mei op een zonnige plaats uitgeplant op minstens 1,5 à 2 meter van elkaar. Een grote pompoen beslaat een oppervlakte van 90 m². Zorg dat de pompoenen goed beschermd zijn tegen koude en wind. Ze moeten in een vochthoudende humusrijke, diepbewerkte losse grond staan, op een heuveltje zo hoog als een molshoop. Omdat pompoenen gulzige eters zijn, bemest je

het best met een samengestelde organische meststof en na het uitplanten enige malen gieten. Ook daarna moeten pompoenen over voldoende water kunnen beschikken.

Aangezien ze éénhuizig zijn tref je op iedere plant zowel mannelijke als vrouwelijke bloemen aan. De mannelijke herken je aan hun 10 à 20 cm lange steel, de vrouwelijk aan een bolvormig vruchtbeginsel dat later een pompoen kan worden. De vrouwelijke bloemen zijn slechts enkele uren open, van 's morgens tot halverwege in de voormiddag.

Eens de bevruchting is gebeurd, kan de pompoen beginnen te groeien. Om de ontwikkeling van de zijscheuten te stimuleren en dus de bloei te bevorderen, raadt men aan de plant in te snoeien als de hoofdrank één tot anderhalve meter lang is, met behoud van een viertal zijscheuten. Als de vruchten verschijnen, kun je de takken knippen, 2 bladeren verder dan de vrucht. De vruchten zelf gaan nu zienderogen vergroten. Na de vruchtzetting ook wat extra organische tuinpota meegeven.

Van juli tot in de herfst kunnen pompoenen geoogst worden, best vanaf september tot oktober, en als ze nog niet volledig rijp zijn want anders krijgt men vlug rotte vlekken. Een stevige schil, een verschrompeld steeltje en een hol klinkend geluid kunnen een hulp zijn om de rijpheid vast te stellen. Je moet ze oogsten met steeltje om ze langer te kunnen bewaren. □

In aansluiting op de publicatie van het boek ‘Natuurlijk Vlaams-Brabant’ dat vorig najaar verscheen en waarin een inventaris wordt opgemaakt van alle Vlaams-Brabantse natuurgebieden, brengt RandKrant in een reeks van acht afleveringen de interessante natuurgebieden in de rand in kaart. Het kan daarbij zowel gaan om grote lappen grond als over petieterig kleine gebieden. Steeds staan de lokale natuurwaarden centraal. Het valt op dat er nog heel wat, veelal onbekende, pareltjes natuur zijn te vinden op een steenworp afstand van de grootstad Brussel. We geven u ook wandeltips om ze met eigen ogen te gaan bekijken.

TEKST Herman Dierickx | FOTO Filip Claessens

De Voervallei in Tervuren Koninklijk groen en ecologisch blauw

Met zowat dertig procent van zijn grondgebied dat bedekt is met groen, is Tervuren zonder meer een van de groenste gemeenten in de rand rond Brussel. Bovendien herbergt het enkele uitzonderlijke monumenten zoals het onvolprezen Koninklijk Museum van Midden-Afrika en het verbluffende arboretum in het Kapucijnenbos. Het zijn allebei ‘attracties’ met wereldfaam. Als je dan toch het groen komt bekijken, kun je tegelijk van de gelegenheid gebruik maken om het vermelde museum en arboretum aan te doen.

Overstromingen voorkomen

Maar Tervuren is zeker ook bekend om de beekvallei waaraan het zijn naam dankt. ‘Ter Vure’ betekent letterlijk ‘Op de Voer’, en dan hebben we het over het pittoreske riviertje

dat hier ontspringt en ter hoogte van Heverlee uitmondt in de Dijle. De vallei bevat nog veel interessante, ecologisch waardevolle plekjes die een bezoek meer dan waard zijn.

Als je op het Dorpsplein vertrekt, recht tegenover het oude gemeentehuis van Vossem (deelgemeente van Tervuren), zit je meteen goed. Je komt onmiddellijk de houten paaltjes met schuine oranje kop tegen van de Voerwandeling die de provincie Vlaams-Brabant hier uitstippelde. Folders hiervan zijn verkrijgbaar bij de Toeristische Dienst van Tervuren of bij de Toeristische Dienst van de provincie. Via de Kouterstraat, die net buiten de dorpskern ligt, heb je al meteen een zicht op het Twaalf Apostelenbos, want dat bevindt zich zowel aan je linker- als rechterkant. Het is in beheer bij de vereniging Natuurpunt en is best te bezoeken tijdens geleide wandelingen. Meer informatie vind je op www.natuurpunt.be/natuurgebieden. Langs-

heen de Voer loopt een interessant fiets- en wandelpad dat de vallei in al haar schoonheid ontsluit.

Je merkt dat de Voer rechtgetrokken is over grote delen van het traject. Dat zorgt geregeld voor wateroverlast stroomafwaarts in Bertem omdat het beekwater heel snel afvloeit bij hoge waterstanden. Om daaraan een einde te maken, heeft de provincie beslist twee retentiebekkens aan te leggen die ervoor moeten zorgen dat bij zware regenval minder water tegelijk wegspoelt. Door het water langer vast te houden in de stroomopwaarts gelegen gebieden, zoals in de buurt van Reuveld (Tervuren, capaciteit 17.000 m³) en het Twaalf Apostelenbos (Vossem, capaciteit 21.000 m³) krijgt het stroomafwaarts gelegen gebied minder water ineens te verwerken waardoor overstromingen worden voorkomen. Als deze retentiebekkens op een ecologisch verantwoorde manier worden aangelegd, en dat is de bedoeling, kan ook de natuur er wel bij varen. Het is immers mogelijk om wat nattere zones te creëren waar de natuur misschien nieuwe kansen krijgt. Zo ontstaan bijkomende natuurgebiedjes en tegelijk een ecologisch netwerk dat verschillende ‘stapstenen’ aaneenrijgt zodat vele organismen zich gemakkelijker kunnen verplaatsen in het landschap. In Reuveld neemt de overheid alvast een optie om de bestaande populieren te vervangen door spontaan opschietend bos op relatief natte bodem.

Meer wissen

Boven het Twaalf Apostelenbos zie je regelmatig de buizerd cirkelen of de sperwer uithalen naar een nietsvermoedende duif. Dankzij de nabijheid van het immense Zoniënwood zie je met een beetje geluk ook de grote broer van de sperwer, de havik, af en toe

Das Voertal in Tervuren

Tervuren ist ohne weiteres eine von den grünen Randgemeinden von Brussel. Außerdem befinden sich hier einige außerordentliche Sehenswürdigkeiten wie das Königliche Museum für Mittelafrika und das Arboretum im Kapuzinerwald. Tervuren ist bestimmt aber auch bekannt für das Bachtal, dem es seinen Namen verdankt. ‘Ter Vure’ heißt wörtlich ‘Auf der Voer’, ein Hinweis auf den malerischen kleinen Fluss, der hier entsteht und in Heverlee in die Dijle mündet. In diesem Tal befinden sich noch viele interessante, ökologische wertvolle Fleckchen, die einen Besuch durchaus wert sind. Wenn man vom Dorfplatz aus losgeht, direkt gegenüber dem alten Rathaus von Vossem, bemerkt man sofort die kleinen Holzpfähle mit abgeschrägtem gelbem Oberteil, die die Voer-Wanderstrecke markieren, die hier von der Provinz Flämisch-Brabant entworfen wurde (Broschüren beim Fremdenverkehrsamt von Tervuren – Tel. 02-769 20 81 oder www.tervuren.be/toerisme). Und wenn man durch die Kouterstraat geht, die sich direkt außerhalb des Dorfkerns befindet, sieht man schon gleich den Zwölf-Apostel-Wald, der vom Naturschutzverein Natuurpunt verwaltet wird (www.natuurpunt.be/natuurgebieden).

door de lucht scheren. In dit deel van de Voervallei broeden onder meer de kleine karekiet, de ijsvogel en de gele kwikstaart. Alhoewel de waterkwaliteit niet zo goed is, denken onderzoekers dat er op termijn verbetering komt met de geplande sanering van de rivier. Met de aanleg van de retentiebekkens en de ermee gepaard gaande vernatuurlijking van de beekoevers worden wat meer moerassige zones gecreëerd waartoe heel wat planten- en diersoorten zich aangetrokken voelen. De houten beschoeiingen die nu de rivieroevers strak op zijn plaats houden, zullen worden verwijderd, waardoor de oeverwand verflauwt. Daardoor krijgt de zon meer spel en kunnen bijvoorbeeld amfibieën gemakkelijker in en uit het water kruipen. Bovendien wordt alles in het werk gesteld om de waterloop zo migratievriendelijk mogelijk te maken. De bedoeling is dat op middellange termijn meer vissoorten de Voer kunnen gebruiken als leefomgeving. Een drastische verbetering van de waterkwaliteit als resultaat van doorgedreven zuiveringsprojecten moet dat mee in de hand werken. Door een meer natuurlijke inrichting van de Voer met zachthellende oevers, vrije doorgang voor vissen en de aanleg van de retentiebekkens die een soort moeraszone kunnen vormen, kan de levenskwaliteit van kwetsbare dier- en plantensoorten er sterk op vooruit gaan. Men wil zelfs zover gaan om de ooit gerealiseerde rechttrekkingen van de waterloop gedeeltelijk ongedaan te maken en de rivier opnieuw te laten meanderen. Ook dat biedt voor veel organismen zoals vissen, vogels, ongewervelden en planten een bijkomende troef om zich duurzaam te vestigen.

Verrekijker in de aanslag

Een voorbeeld van zo'n in ere herstelde natuurlijke waterloop, de Dijle, kun je hier niet

ver vandaan gaan bewonderen in het natuurgebied de Doode Bemde in Neerijse. Het is ongelooflijk hoe de natuur hierop heeft gereageerd: in enkele tientallen jaren is deze site geëvolueerd van een landbouwzone tot een topnatuurgebied dat in Vlaams-Brabant en zelfs ver daarbuiten zijn gelijke niet heeft.

Tijdens de wandeling is het niet uitgesloten dat er een ree opduikt. Het is al verschillende keren gebeurd dat deze overigens schuwe dieren zich hier zelfs bij daglicht lieten bewonderen. Wees dus op alles voorbereid en houdt je verrekijker in de aanslag voor dat ene onvergetelijke moment! Landschappelijk heeft het traject trouwens heel wat te bieden, mede door de mooie vergezichten over de Voervallei.

Een deel van het wandeltraject loopt langs het park van Tervuren en ook dat heeft, zoals de rest van het Zoniënwoud, een aantal ecologische troeven. Je kunt ze gaan bekijken nu je toch in de buurt bent. Zo kun je een vergelijking maken tussen wilde en getemde, en tussen 'oude' en nieuwe natuur. Als je je tijd neemt om te observeren, zul je versteld staan van de verschil in dynamiek die beide biotoopsoorten kenmerkt. In de majestueuze beukenbestanden zie je slechts enkele groene plantjes die de ondergroei vormen omdat het licht wordt afgesloten door de kolossale boomkruinen. Slechts enkele grassoorten of piepkleine plantjes van dalkruid, samen met enkele plukjes mossen houden het hier vol. In de jonge bestanden zie je verschillende boomsoorten door elkaar groeien en is de struik- en kruidlaag soms erg weelderig. Op dit ogenblik voert de verantwoordelijke overheid, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), een gedeeltelijke ommezwaai in het beheer door. Op verschillende plaatsen wordt geprobeerd om het bos te verjongen

omdat dit al jaren niet meer op een natuurlijke manier gebeurt. Vooral vraat door ree en houtduif speelt de piepjonge beukjes parten, samen met een te dikke strooisellaag waar de jonge kiemplantjes niet altijd doorheen raken.

Onverwachte combinaties

Typisch voor de Voervallei zijn de oude kwekerijen van slanke waterkers, een delicatessen die je in de moderne keuken niet vaak meer tegenkomt omdat de plant zo zeldzaam is geworden. Toch zie je hem hier en daar nog groeien in de bovenlopen van de zijbeekjes van de Voer. Als het water op meerdere plaatsen properder wordt, kan de soort zich opnieuw duurzaam vestigen. Wie weet komt de waterkerscultuur van weleer wel terug en kunnen we er weer volop van genieten tijdens een restaurantbezoek. Of hoe natuur en cultuur in Tervuren ook nog via enigszins onverwachte combinaties kunnen samengaan. □

Meer info?

- Toeristische Dienst van Tervuren, Markt 7, tel. 02-769 20 81, www.tervuren.be/toerisme
- Dienst Toerisme provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven, tel. 016-26 76 20, <http://toerisme.vlaamsbrabant.be>

Win een boek!

Stuur ons vóór 15 oktober een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) en je maakt kans op een exemplaar van het boek 'Natuurlijk Vlaams-Brabant'. We geven er vijf weg!

Schoenmakerij wordt culinair paradijsje

Bij het binnenkomen van *Blink* in het hartje van Strombeek-Bever springt meteen een groot doek met de afbeelding van de Eiffeltoren in het oog. Ook in de keuken vormt Frankrijk een belangrijke bron van inspiratie.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Het doek is ooit gebruikt tijdens een theatervoorstelling van de kvs', legt eigenaar Philippe Hendrickx uit. 'Een vriend bood het aan en we vonden het wel mooi. Maar voor hetzelfde geld hing er iets helemaal anders aan de muur.' Ook in de keuken vormt Frankrijk een belangrijke bron van inspiratie.

Eigen baas

Philippe Hendrickx en zijn vrouw Hilde openden hun restaurant vier jaar geleden. Philippe staat in de keuken, Hilde neemt de zaal voor haar rekening. Het is het eerste restaurant van het koppel, maar aan ervaring geen gebrek. 'Ik heb meer dan twintig jaar in de horeca gewerkt, telkens voor een chef', vertelt Philippe. 'Daar had ik uiteindelijk genoeg van. Ik wilde in schoonheid eindigen en mijn eigen baas worden. Daarom besloten we om zelf een restaurant te beginnen.' Ze kochten het pand van een sloten- en schoenmaker in het centrum van Strombeek-Bever. Alleen de naam verwijst nog naar de vorige eigenaar. '*Blink* verwijst naar schoenblink. We vonden het wel leuk om die link met vroeger te behouden. En nu kunnen we ook zeggen dat de Eiffeltoren in het interieur 'blinkt!''

Oosterse toets

Het menu biedt 'een creatieve lichte keuken op basis van verse seizoenproducten' met hier en daar een Oosterse toets. 'Omdat mensen veel meer reizen, staan ze ook meer open voor andere smaken. Tien jaar geleden kende niemand bijvoorbeeld koriander. Nu is dat helemaal anders. Een leuke evolutie, want wij kunnen daardoor meer experimenteren en variatie in het menu brengen.' Dat menu bestaat uit een traditionele kaart, een marktmenu (€ 35), een business lunch (€ 19,5) en een degustatiemenu (€ 45). 'De gestoomde grietfilet met Zeeuwse mosselen en zomerse ratatouille' (€ 26) ziet er alvast erg verleidelijk uit. Maar we hebben pech, want de visboer had die ochtend geen griet. Het bewijst wel dat de producten inderdaad kakelvers zijn. Altijd fijn om te horen! Dan kiezen we maar voor de 'Op vel gebakken zeebaars, tagliatelle met preisliertjes en waterkerssausje' (€ 24). We zijn de griet op slag vergeten: het is een lekkere, creatieve combinatie. En bovendien is de chef gul met zijn portie. Mijn tafelenoten zijn ook in hun nopjes. Links verschijnt 'Gegrilde ossenhaas met béarnaise, met een gemengd slaatje en vers gesneden frietjes' (€ 26), rechts 'Reebokfilet met oesterzwam, rode aardappelschijfjes en krachtige jus met

tijm' (€ 25). Later vernemen we dat wildbereidingen de specialiteit zijn van de kok en dat kan mijn tafelgenoot bevestigen. Een uitstekende 'Leeuwin Cabernet' uit West-Australië is de ideale begeleider.

Haagse hopjes

Blink trekt voornamelijk zakenmensen tijdens de week en levensgenieters tijdens het weekend. Toch is er volgens Philippe sprake van een duidelijke trend: 'Op zondag komen oudere mensen graag eten, maar de jonge mensen blijven weg. Zondagmiddag uitgebreid tafelen zit er steeds minder in. Nu ja, ik begrijp dat wel. Mensen komen rond 13.00 u. binnen en beginnen pas rond 16.00 u. aan hun dessert. De dag is voorbij als ze afrekenen. Jonge mensen zijn liever met iets anders bezig. Daarom besloten we vorig jaar september om het restaurant op zondag te sluiten. Het was financieel niet meer interessant.'

Een frisse sorbet van passievruchten, cassis en witte perziken (€ 7) en lekkere koffie sluiten een geslaagde maaltijd af. De uiteindelijke rekening komt op € 144,70. Niet voor elke dag dus, maar *Blink* is wel een adres om te onthouden als je zin hebt om wat uitgebreider te tafelen. Trouwens, bij de afrekening krijgen we zowaar echte Hollandse Haagse hopjes aangeboden. Extra punten voor *Blink* en nostalgie alom. □

Info

Blink, Sint-Amandsstraat 52
1853 Strombeek-Bever, 02-267 37 67
restaurantblink@skynet.be
Gesloten op zondagavond,
maandag en dinsdag

Minimale belangstelling voor monumentale basiliek

Iedereen 'kent' de imposante koepel van de basiliek van Koekelberg. Menigeen is ook ongetwijfeld al talloze keren voorbij de kerk gereden, maar verzuimt gewoon om het monument eens van dichtbij te bekijken en de kunstwerken en andere schatten in de basiliek te bewonderen.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Frans Van Cauwelaert

De basiliek van Koekelberg is zo'n typisch Belgisch monument dat iedereen weet te vinden, maar dat bijna niemand echt kent, beaamt Dilbeke-naar Raoul Maria de Puydt, co-auteur van het tweetalige boek 'Basiliek van Koekelberg. Art-decomonument/Basilique Koekelberg. Monument art déco'. Het is een verzorgde uitgave, boordevol informatie over onder meer de geschiedenis, de architectuur en het kunstpatrimonium van de basiliek en met schitterende foto's van fotograaf Filip Frans Van Cauwelaert, eveneens uit Dilbeek.

Van neogotiek naar art deco

Het boek is er gekomen naar aanleiding van de 100ste verjaardag van de eerstesteenlegging van de basiliek op 12 oktober 1905 door koning Leopold II. 'De binnenkant is het mooist afgewerkt. Daar komt de art deco het best tot uiting', vertelt Raoul de Puydt. Het optrekken van de basiliek verliep niet van een leien dakje. In 1905 gaf koning Leopold II het

startschot voor de bouw van een neogotisch gebouw dat er helemaal anders zou hebben uitgezien dan de huidige art-decoverisie. 'Tot de Eerste Wereldoorlog heeft men volgens het oorspronkelijke plan aan de funderingen gebouwd. Na de oorlog was er niet meteen voldoende geld om verder te werken aan het project. Tegen de tijd dat de ergste oorlogsprikelen verteerd waren, was de neogotiek volkomen voorbijgestreefd.' Er kwam een nieuw ontwerp, volgens de modernste inzichten in de architectuur.

Theater onder de kerk

De neogotische fundamenten van voor de oorlog zijn nooit afgebroken, maar werden verwerkt in het nieuwe plan en kregen een andere bestemming. 'Het zijn nu onder andere vergaderzalen, een restaurant en een theaterzaal waar 230 toeschouwers in kunnen', zegt Raoul de Puydt. 'Zoiets verwacht je uiteraard niet meteen onder een religieus gebouw.'

De basiliek is de vijfde grootste kerk ter wereld en is ook een uniek art deco project. Grote namen als Van de Velde en Horta hadden er veel belangstelling voor en architect Albert Van Huffel won met zijn ontwerp de architectuurprijs op de vermaarde Exposition des Arts Décoratifs et Industriels Modernes van 1925 in Parijs. Hij heeft zijn levenswerk echter nooit voltooid gezien. Pas in 1970 was de basiliek volledig af, 35 jaar na de dood van haar geestelijke vader.

Engelse terracotta uit Nieuwpoort

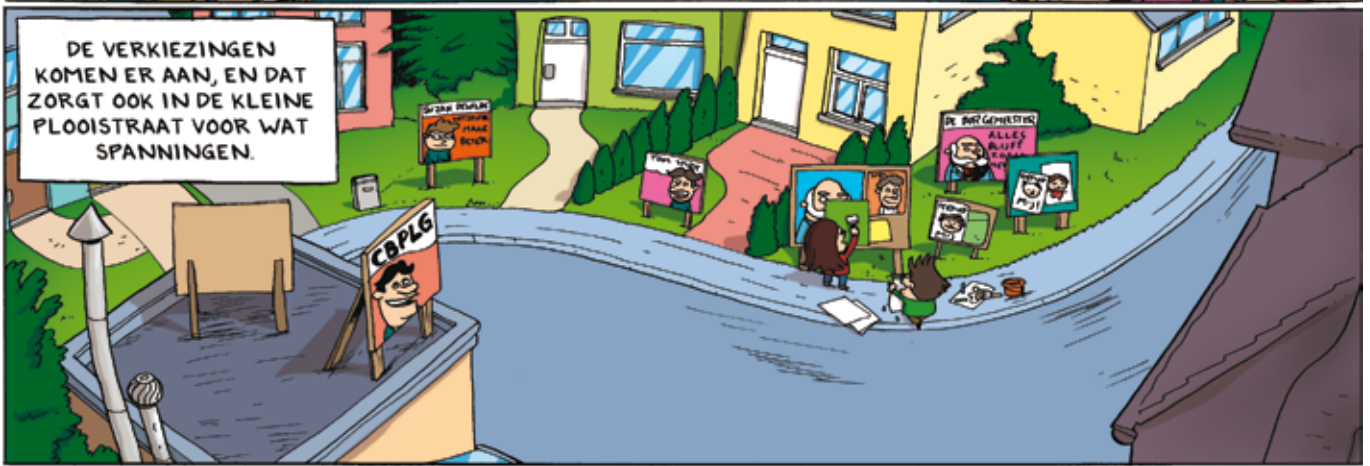
Na de Eerste zorgde ook de Tweede Wereldoorlog voor heel wat problemen bij de bouw. De werkzaamheden werden weliswaar nooit volledig stilgelegd, maar er rezen wel een heleboel financiële en praktische problemen. Zo was voor de aankleding van het interieur heel wat terracotta voorzien dat uit Leeds (Engeland) moest komen. Door de oorlog kon dat nog moeilijk worden ingevoerd en moest een fabriek uit Nieuwpoort de productie ervan overnemen. Al die aparte tegels die nodig waren voor het interieur zijn ambachtelijk gemaakt en genummerd. 'Het is ongetwijfeld het indrukwekkendste aspect van het gebouw, omdat het de volledigheid van de architectuur bevestigt', vindt Raoul de Puydt. 'De terracotta is prominent aanwezig in de basiliek – ze valt meteen op en zorgt voor een sfeer van stilte en rust. Ook van dichtbij is het schitterend om te zien; elk tegeltje heeft een verschillende tint en het kleurenspeel is gewoon prachtig.' Raoul Maria de Puydt is tevreden dat hij aan het boek over de basiliek heeft kunnen meewerken. 'Hopelijk draagt het ertoe bij om het publiek er eindelijk van te overtuigen dat de basiliek van Koekelberg ontegensprekelijk ons mooiste monument is.' □

Meer lezen?

Basiliek Koekelberg. Art-decomonument
Jos Vandenbreen en Raoul Maria de Puydt, Uitgeverij Lannoo

de Kleine Plooistraat

DE VERKIEZINGEN KOMEN ER AAN, EN DAT ZORGT OOK IN DE KLEINE PLOOISTRAAT VOOR WAT SPANNINGEN.

ZEG KINDEREN, WAT ZIJN JULLIE HIER AAN HET DOEN? EN WAAROM OVERPLAKKEN JULLIE MIJN AFFICHES?

O DAG MENEER DE BURGEMEESTER, WE ZIJN "POLITIEKERKE" AAN HET SPELEN. EN WIE DE MEESTE AFFICHES VAN ZICHZELF PLAKT IS GEWONNEN!

HAHA, KINDJES TOCH, POLITIEK IS WEL HEEL WAT COMPLEXER DAN EEN SPELLETJE AFFICHES PLAKKEN!

MAAR U SPEELT TOCH NET HETZELFDE SPEL MET UW VROUW?

HMM, WEL EUH JA. MAAR MIJN VROUW KOMT OP VOOR EEN ANDERE PARTIJ. EN IK MOET ME TOCH VERDEDIGEN TEGEN DIE NAÏEVE, POPULISTISCHE IDEEËN VAN HAAR.

IK KEN IEMAND DIE VANAVOND OP DE BANK SLAAPT!

WEL ALS IK BURGEMEESTER WAS ZOU IK GEMUTEERDE DINO'S DE SCHOOL LATEN OPETEN!

PFF, DINO'S

JO BEER, HOE LAAT IS HET?

GEEN IDEE IK KAN NIET LEZEN.

ALS IK BURGEMEESTER WAS ZOU IK DE KERKTOKEN LATEN VERVANGEN DOOR EEN GIGANTISCHE BEER WAARAAN JE KAN VRAGEN HOE LAAT HET IS.

PFF...

HEY BURGEMEESTER, STEMMEN AAN HET RONSELEN BIJ DE ALLERKLEINSTEN? MISSCHIEF KAN IK BETER OP MIJN DOCHTER STEMMEN DIE KAN DAN EINDELIJK EENS WAT DOEN AAN DE WATEROVERLAST BENEDEN IN DE STRAAT.

Suzanne Monkasa

Een diverse samenleving is als een tuin vol bloemen

Suzanne Monkasa groeide op in Kinshasa (Congo) en studeerde er Romaanse talen. Ze werkte enkele jaren als assistente aan de universiteit en daarna als lerares aan een middelbare school. Ze raakte bevriend met een Belg waarmee ze trouwde. In 1980 kwam het koppel naar België en werd Ruisbroek Suzannes nieuwe thuis.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Ik wilde ook hier weer meteen aan de slag', zegt Suzanne Monkasa. Sollicitaties in secundaire scholen leverden echter niets op. 'Uiteindelijk ben ik begonnen met het geven van vorming aan volwassenen en merkte ik dat die job me eigenlijk nog beter ligt. Mijn studenten zijn allemaal erg gemotiveerd. Daardoor krijg ik ook heel veel van die mensen terug. Dat maakt het bijzonder prettig werken.'

Hoe reageren?

Suzanne Monkasa is consultant in diversiteit en communicatie en geeft les aan autochtonen en allochtonen. 'Ik leer hen hoe ze kunnen omgaan met multiculturaliteit. Wat gaat er bijvoorbeeld om in iemand die in een andere wereld terecht komt, met andere waarden en gewoontes? Hoe reageer je op de mensen daar? Het gaat hem om de houding van individuen ten opzichte van elkaar. Niet alleen van de Belgen tegenover nieuwkomers hier of tegenover de bevolking van het land waarheen ze willen verhuizen, maar ook van buitenlanders die in België een nieuw leven willen opbouwen. Iederéén moet zijn best doen om te komen tot een geslaagde multiculturele samenleving.'

Lange weg

'Natuurlijk kun je als vormingswerker mensen niet zomaar veranderen', vindt Suzanne Monkasa. 'Je kunt alleen de voorwaarden scheppen om dat veranderingsproces op gang te brengen. Daar draait het om.' Niet iedereen staat open voor nuances in zijn of haar gedachtegang. 'Je hebt mensen die voor geen enkel redelijk argument vatbaar zijn. Daarmee kun je natuurlijk niet veel aanvangen, want ze staan niet open voor wat je zegt. Maar er is ook een grote groep twijfelaars, die

je met de juiste argumenten wel tot een ander inzicht kunt brengen.' Er is nog een lange weg te gaan alvorens een diverse samenleving algemeen geaccepteerd zal worden. 'Toch is er sprake van een evolutie', vindt Suzanne Monkasa. 'Op politiek en juridisch gebied zijn de laatste decennia een aantal belangrijke stappen gezet die het mogelijk maken om ook op sociaal en cultureel vlak van alles op gang te brengen.' Een mentaliteitswijziging is volgens haar de meest cruciale, maar ook de moeilijkste stap in het proces. 'Het doet me plezier als ik een leslokaal vol goedbedoelende, enthousiaste mensen voor me krijg die zich willen inzetten voor een verdraagzame samenleving.'

Vrouwen aan de haard

Het succes van extreemrechtse partijen is een algemeen Europees fenomeen, vindt Suzanne Monkasa. 'Mijns inziens heeft dat veel te maken met het feit dat mensen geen afdoend antwoord krijgen op hun vragen.' Politici profileren zich liefst met hippe oneliners in de media, ruimte voor diepgaande debatten is er niet. 'Of durven ze zulke debatten niet aan, misschien?' vraagt ze zich af. 'Ik heb al veel mensen ontmoet die uit een soort opervlakkig ongenoegen voor extreemrechts stemmen zonder goed te weten waar die stroming voor staat.' Suzanne probeert het dan altijd met een voorbeeld. 'Wat denk je dat er zou gebeuren als alle allochtonen effectief het land zouden verlaten?' vraagt ze. 'Dan zijn toch gewoon de vrouwen aan de beurt, want die moeten volgens extreemrechts weer allemaal aan de haard.'

Toekomstdroom

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober a.s. geeft Suzanne

Monkasa informatiesessies voor kiezers met een niet-Europese nationaliteit. 'Kiesrecht is een belangrijk onderdeel van volwaardig burgerschap', vindt ze. 'Ik juich de uitgebreide kieswet dan ook van harte toe. Mijn droom voor de toekomst is dat iedereen zou inzien dat een diverse samenleving een rijkdom is – een tuin vol bloemen met heel verschillende geuren en kleuren.' □

A diverse society is like a garden full of flowers

Suzanne Monkasa grew up in Kinshasa (Congo), where she decided to become a student of Romance languages. She made friends with a Belgian, got married and came to live in Belgium with her husband in 1980. Her new home was in Ruisbroek. As a diversity and communication consultant, Suzanne provides courses to Belgian citizens and non-nationals. 'I teach them how to deal with a multicultural environment. For example, what goes on in someone's mind when faced with a different type of world, with other values and customs. How do you react to these people? This is a question of the attitude individuals adopt towards each other. Not just the attitude of Belgians towards newcomers here or towards people in the country they are keen to live in but also towards non-nationals anxious to start a new life in Belgium. Everyone has to make a contribution towards achieving a successful multicultural society.'